

VEAIC MOU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

12 pagini — 1 leu

*La mulți ani,
iubite
tovarășe
Ceaușescu!*

Avem răspunderea față de viitorul copiilor noștri, față de viitorul întregului popor, față de cauza socialismului și comunismului în România, față de națiunea noastră socialistă — de a face totul pentru dezvoltarea în ritm susținut a patriei, pentru crearea unei societăți socialiste moderne, dezvoltate.

NICOLAE CEAUȘESCU

Ceausescu, drapelul nostru

Să ne trăiți cit țara, pentru țară!

E greu de rostit în cuvinte belșugul de sentimente exprimat de întreaga suflare românească la a 55-a aniversare a zilei de naștere a tovarășului Nicolae Ceaușescu, la împlinirea a patru decenii de cind a pășit pe calea luptei pentru înfăptuirea năzuințelor vitale ale națiunii noastre.

Este un fierbinte omagiu, un omagiu pornit din inimi pentru omul care din fragedă tinerețe și-a închinat viața eliberării sociale și naționale a poporului.

Este expresia celei mai înalte prețuiri pentru inflăcăratul comunist care, înfruntând prigoana regimului burghezo-moșieresc, temnița și represiunile polițienești, s-a distins ca încercat conducător al organizației revoluționare de tineret, ca participant activ la luptele duse de partid împotriva fascismului, pentru eliberarea țării, pentru izbînda revoluției populare.

Anii fărîrii socialismului în România — anii industrializării, ai cooperativizării agriculturii, ai eforturilor pentru ridicarea nivelului de cultură și civilizație al întregului popor român — au permis afirmarea aptitudinilor și capacităților de organizator și conducător politic ale lui Nicolae Ceaușescu, ca activist de frunte al Partidului Comunist Român, al statului socialist român. Sarcinile și răspunderile complexe ce i s-au încredințat în toată această perioadă de mari prefaceri în istoria României l-au ajutat să cunoască profund realitățile țării, problemele de viață ale poporului român, preocupările diferitelor categorii de cetățeni, să-și întemeieze pe un profund realism fiecare acțiune, fiecare hotărîre.

Ca secretar general al Partidului Comunist Român și președinte al Consiliului de Stat, tovarășul Nicolae Ceaușescu desfășoară o largă și neobosită activitate pe tărîmul construcției de partid, de stat, economice, culturale și ideologice. Numele său este indisolubil legat de întregul curs al politicii de dezvoltare internă și modernizare a economiei naționale, de recuperare a decalajului față de țările dezvoltate, de perfecționare continuă a organizării și conducerii societății, de adîncire și consolidare a democrației socialiste, pe linia antrenării active a maselor la dezvoltarea și rezolvarea tuturor problemelor vieții sociale și politice.

Cu o competență remarcabilă, cu neasemuită pasiune, tovarășul Nicolae Ceaușescu a condus în mod nemîllocit întreaga activitate de stabilire a direcțiilor de dezvoltare a țării, de descoperire a noi resurse, de stabilire a celor mai bune soluții în măsură să asigure creșterea impetuoasă a economiei naționale, progresul multilateral al societății noastre socialiste. Ilustrarea grăitoare a capacității sale de prevedere, a realismului orientărilor date dezvoltării economiei românești o constituie ampla mișcare a întregului popor pentru înfăptuirea înainte de termen a planului cincinal.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a vegheat și veghează fără odihnă la întărirea unității dintre clasa muncitoare, țărănime și intelectualitate, a frăției dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare, la promovarea unui nou stil de conducere întemeiat pe dialogul viu, permanent cu poporul — și acesta îl numește pe bună dreptate iubitul său conducător.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a militat și militează fără încetare pentru afirmarea viguroasă a României în concertul națiunilor lumii, pentru întărirea prieteniei și colaborării frățești cu toate țările socialiste, pentru dezvoltarea relațiilor țării noastre cu celelalte state, pentru promovarea principiilor independenței, suveranității, egalității în drepturi, a neamestecului în treburile interne, pentru statornicirea în viața publică internațională a principiilor dreptului, echității și moralei, aducînd un aport remarcabil la elaborarea și înfăptuirea politicii externe a patriei noastre.

Ampla activitate desfășurată de conducerea noastră de partid și de stat, în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, pe plan internațional a asigurat partidului, țării noastre, poporului român, un înalt prestigiu și autoritate, a făcut ca România socialistă să aibă prieteni apropiați pe toate meridianele lumii. Cuvîntul partidului și statului nostru este primit cu respect și interes pretutîndeni în lume, contribuția efectivă a țării noastre la rezolvarea marilor probleme internaționale, la crearea unui climat de cooperare și destindere, la triumful cauzei păcii și socialismului în lume este unanim apreciată. Iar dacă lucrurile stau așa, aceasta se datorește activității depuse de partidul nostru, în mod deosebit de secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Exemplu de marxism-leninism creator, gîndirea tovarășului Nicolae Ceaușescu se distinge prin viziunea-i largă, cuprinzătoare, prin cunoașterea temeinică a trecutului poporului, prin remarcabila capacitate de a sintetiza experiența valoroasă, prin înțelegerea profundă a marilor realizări ale științei mondiale, prin imbinarea strînsă și în același timp avîntată dintre teorie și practică.

Pentru toate acestea și pentru multe, multe altele poporul nostru îi dorește tovarășului Nicolae Ceaușescu mulți ani, sănătate și fericire. Numele său este ca un falnic drapel care adună sub glorioase falduri toate energiile națiunii pentru înfăptuirea mărețelor idealuri ale partidului, pentru propășirea patriei și fericirea poporului român, pentru triumful ideilor socialismului și păcii în lume.

Din toată inima

Mulțumim ca și-n trecut,
Cu o bucurie rară,
Pentru tot ce ați făcut,
Și ce faceți pentru țară.

Vă urăm, ca din străbuni,
Ca avînd mereu tăria,
Să trăiți mulți ani și buni
Pentru noi și România!

George Lesnea

Spunînd partid, spun caldă omenie,
Numesc ce-i drept, și ce-i cinstit, ce-i bun,
Frumoasă demnitate și mîndrie.
Și Nicolae Ceaușescu spun.

Corneliu Șerban

Ceausescu! Nume scump, cu drag rostit,
Eminent conducător, stimat, iubit,
A aprins în noi făclia, croind drumuri vitejești,
Unui viitor de aur, pentru neamul românesc,
Sincer fiu al țării noastre, cavalier al libertății,
Expresie înaltă a gîndirii, omeniei, echității,
Stegar pe drumul mare al umanității,
Curier al înfrățirii și al păcii-ntre popoare,
Urmînd drumul deschis pentru țara-nfloritoare!

Vasile Diaconescu
de la Remiza de locomotive C.F.R.-Făgăraș

Iubite tovarășe Ceausescu,

Întotdeauna vom fi cu trup și suflet alături de dumneavoastră pentru cauza progresului. În curînd veți împlini un număr de ani. Vă rog să credeți că vă dorim dublarea și triplarea acestei vîrste spre binele poporului nostru, pentru ea în comun să ducem cît mai departe cauza socialismului și comunismului. Vă dorim mulți ani și să știți că atunci cînd veți închina un pahar la București, Iașul va ține un pahar în mînă pentru sănătatea dumneavoastră și a familiei dumneavoastră.

Cristofor Simionescu
Rectorul Institutului politehnic
din Iași

(Din cuvîntul rostit cu
prilejul întîlnirii tovarășului
Nicolae Ceausescu cu Senatele
institutenilor de învățămînt su-
perior din localitate)

Sînt fericit că avem un asemenea partid, cum este partidul nostru, și că în fruntea lui se află un asemenea conducător, cum este tovarășul Nicolae Ceaușescu, care nu are alt ideal în viață decît înflorirea națiunii noastre socialiste, bunăstarea întregului popor. Dacă aș avea posibilitatea să-l întîlnesc acum, cînd împlinește frumoasa vîrstă de 55 de ani, l-aș îmbrățișa și i-aș mulțumi din suflet pentru tot ceea ce a făcut pentru poporul nostru și pentru ce nu mă îndoiesc că va face și în viitor. Îi doresc și eu, așa cum mi-a urât și dînsul, multă sănătate și fericire! Să conducă mulți ani de aci înainte destinele partidului și statului nostru!

Floarea Puiu
Muncitoare

Societatea pe care o edificăm noi are drept țel suprem slujirea omului, realizarea celor mai înalte aspirații ale întregului popor. Ea își îndreaptă eforturile spre asigurarea atât a unei civilizații materiale, cât și a unei bogate vieți spirituale pentru toți cetățenii patriei noastre.

NICOLAE CEAUȘESCU

UN OM, UN COMUNIST EXEMPLAR

Intr-o zi fierbinte de august, în fața participanților la o mare adunare populară care avea loc la Cluj, tovarășul Nicolae Ceaușescu a rostit aceste cuvinte pe care — este sigur — istoria le va săpa în marmură:

„Vreau să declar aici că în întreaga mea activitate mă voi conduce după interesele poporului, că voi munci fără odihnă cât timp va bate inima în mine pentru înflorirea României socialiste, pentru cauza comunismului, voi fi alături de popor”.

Intreaga sa viață este o splendidă mărturie că aceste cuvinte sint linia diriguitoare a unei existențe închinată fără preget poporului acestei țări, progresului, înfloririi și prosperității acesteia.

Cel care avea să devină peste ani comunistul de o nestrămutată principialitate, înflăcăratul patriot,

reprezentant al tineretului democratic. Activitatea sa revoluționară îi atrăgea mereu arestări și întemnițări. La șaptesprezece ani, o fișă făcută la poliție specifică: „agitator comunist periculos”. I s-a interzis să mai locuiască în București. Și, cu cătușele la miini, a fost trimis, din post în post, păzit de jandarmi, în comuna natală. Drumul acesta, adevărat calvar, de la București la Scornicești a durat aproape zece zile, iar când a ajuns la „vatră” era desfigurat de loviturile căpătate și de lipsurile îndurate. N-a rămas însă mult acolo. Curînd s-a înapoiat iar la București, reluînd lupta ilegală.

În anul 1936 a fost implicat într-un proces colectiv de răsuneț, procesul antifasciștilor din județele Dimbovița și Prahova, un proces istoric care a pus în valoare, pentru prima oară în mod

începînd din 1946, tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost secretar al Comitetului județean Constanța, iar apoi pînă în 1947 al Comitetului județean de partid Oltenia. În consultarea electorală din 1946 a fost ales deputat de Olt în Adunarea Deputaților și de atunci încolo a făcut parte din toate legislaturile organului suprem al puterii de stat din țara noastră.

La Congresul de constituire a Partidului Muncitoresc Român prin unificarea Partidului Comunist Român cu Partidul Social-Democrat, tovarășul Ceaușescu a fost ales membru supleant al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, iar la congresul următor, în anul 1952, a devenit membru al Comitetului Central al partidului.

În toată această perioadă, tovarășul Ceaușescu a îndeplinit munci de răspundere și în conducerea statului. Între 1948—1950 a fost locțiitor al ministrului Agriculturii și între 1950—1954 șeful Direcției Superioare Politice a Armatei și locțiitor al ministrului Forțelor Armate, avînd gradul de general-locotenent.

În aprilie 1954 a devenit secretar al C.C. al P.C.R., iar din 1955, de la Congresul III și pînă în martie 1965 a fost și membru al Biroului Politic.

În martie 1965 a fost ales prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist Român. În această calitate, la Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, din iulie 1965, a prezentat Raportul de activitate al Comitetului Central, cuprinzînd într-o amplă perspectivă problemele cheie ale dezvoltării pe toate planurile a României socialiste. La acest Congres a fost ales membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent și secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

La data de 9 decembrie 1967, Marea Adunare Națională l-a ales pe Nicolae Ceaușescu președinte al Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România.

În noiembrie 1968, a fost ales președinte al Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste.

Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român, din august 1969, în cadrul căruia tovarășul Nicolae Ceaușescu a prezentat un magistral raport în care a indicat căile pentru lichidarea rămînelor în urmă moștenite și ridicarea țării la un înalt nivel de dezvoltare, pentru trecerea la făurirea societății multilaterale dezvoltate, l-a ales pe Nicolae Ceaușescu în funcția de secretar general al partidului, iar în prima ședință plenară a noului Comitet Central al partidului a fost ales membru al Comitetului Executiv și al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R.

Conferința Națională a P.C.R. din vara anului trecut a trasat, sub impulsul tovarășului Nicolae Ceaușescu, un vast program de acțiune pentru accelerarea progresului țării, pentru făurirea unei societăți cu o industrie înaintată, modernă, cu o agricultură dezvoltată, cu o știință și cultură în unison cu cele mai noi euceriri ale cunoașterii umane.

Ca secretar general al Partidului Comunist Român și președinte al Consiliului de Stat, Nicolae

Pretulindeni, pe meleagurile patriei, tovarășul Ceaușescu este primit cu bucurie, cu entuziasm

omul politic de vastă anvergură s-a născut — la 26 ianuarie 1918 — într-o casă de țărani sărmani, ca al treilea copil al unei familii care avea să numere zece, în satul Scornicești, pe atunci o așezare neînsemnată pe valea râului Plupca, în județul Olt.

Cele trei hectare de pămînt ale familiei Ceaușescu nu erau îndestulătoare spre a o hrăni și copiii trebuiau să se angajeze pentru a lucra la cîmp după orele de școală. Dar nici așa n-au mai putut-o scoate la un moment dat la capăt și copiii au trebuit să plece. Cinci dintre cei șapte băieți au plecat să se angajeze la București ori la Pitești. La vîrsta de 11 ani, Nicolae Ceaușescu și-a părăsit astfel comuna natală și a plecat în capitală să învețe o meserie.

Se scria anul 1929, an de grea criză, de mare fierbere în sinul maselor muncitoare, de greve și manifestații de protest care se țineau lanț. Lucriînd, pe rînd, în mai multe ateliere și întreprinderi, tovarășul Nicolae Ceaușescu a început să ia parte de foarte tînăr la întrunirile sindicale, să citească cu nesăț cărți despre socialism și marxism, împrumutate de la muncitorii mai vîrstnici. În scurt timp s-a încadrat în mișcarea muncitorească revoluționară, participînd activ la marile frămîntări și zguduirii sociale. În anul 1933 a intrat în rîndurile Uniunii Tineretului Comunist din România. În același an a devenit membru al Partidului Comunist Român. Și tot în 1933, cînd nu avea decît cinci-sprezece ani, a fost pentru prima oară arestat pentru participarea la greve și demonstrații ale muncitorilor din București, fiind deferit Tribunalului Ilfov sub inculparea de „incitare la grevă” și răspîndire a unor afișe împotriva „ordinii de stat”. Dar acest prim contact cu aparatul de reprimare al regimului burghezo-moșieresc n-a făcut decît să întărească și mai mult hotărîrea de luptă a tînărului comunist, a cărui fermitate și țărîe de caracter începeau de pe atunci să devină bine cunoscute.

Luînd parte la mișcările populare împotriva fascismului, pentru apărarea intereselor vitale ale țării, comunistul Nicolae Ceaușescu a activat, din anul 1934, în Comitetul Național Antifascist, ca

public, personalitatea, calitățile morale și simțul politic al tovarășului Nicolae Ceaușescu. Sentința: doi ani și șase luni închisoare, două mii de lei amendă și... interdicția de a părăsi domiciliul părinților. Într-adevăr, inculpatul mai era minor.

Întemnițat în Doftana, oca de tristă faimă și amintire, tovarășul Nicolae Ceaușescu a dovedit și acolo aceeași neînduplecată dirzenie, aceeași fermitate revoluționară, același spirit clarvăzător, îndeplinind cu elan și nezdruincată încredere în certitudinea victoriei sarcinile organizatorice și propagandistice încredințate de partid.

La 8 decembrie 1938, expirînd termenul de detențiune, tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost eliberat și, călit de experiența pe care o trăise, a pornit la luptă cu și mai multă înflăcărare.

În anul 1939 a fost membru al Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist, în care calitate a participat la organizarea unor acțiuni de masă cu caracter democratic, antifascist. A luat astfel parte la organizarea demonstrației muncitorești de la București, din 1 mai 1939, pentru apărarea independenței țării, împotriva pericolului hitlerist. În același an a fost din nou condamnat, în contumacie, de Tribunalul Militar din București pentru activitate antifascistă. Urmărit de organele repressive, a fost arestat în iulie 1940 și întemnițat în închisorile din Jilava și Caransebeș, iar apoi în lagărul de internați politici de la Tîrgu Jiu.

În aceste condiții grele, tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășii săi de crez, a militat cu dirzenia-i caracteristică pentru înlăturarea regimului fascist antonescian, pentru scoaterea țării din războiul antisovietic și eliberarea ei din cătușele dominației hitleriste.

După 23 august 1944, tovarășul Ceaușescu s-a consacrat din toate puterile luptei pentru înlăturarea reformei agrare și altor transformări democratice, pentru instaurarea unui guvern democratic, pentru sprijinirea frontului antihitlerist. Era secretar al Uniunii Tineretului Comunist cînd, în octombrie 1945, Conferința Națională a Partidului Comunist Român l-a ales membru al Comitetului Central al P.C.R.

O scenă familiară pentru noi toți

Ceaușescu desfășoară permanent o vastă și neobosită activitate pe tărîmul construcției de partid, de stat, economice, culturale și ideologice, al relațiilor internaționale, care-i aduc recunoștința și dragostea fierbinte a întregului nostru popor, stînia și respectul întregii opinii publice mondiale.

Pentru activitatea sa tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost decorat cu ordine și medalii ale Republicii Socialiste România și ale unor țări străine, iar în anul 1964 i s-a conferit titlul de Erou al Muncii Socialiste.

În 1971 i s-a acordat cea mai înaltă distincție a țării noastre, titlul de Erou al Republicii Socialiste România.

Cincizeci și cinci de ani de viață, patru decenii de luptă necurmată pentru socialism, pentru comunism. Întruchipare vie a celor mai remarcabile calități ale poporului nostru. Conducător glorios, de pe acum intrat în istoria neamului.

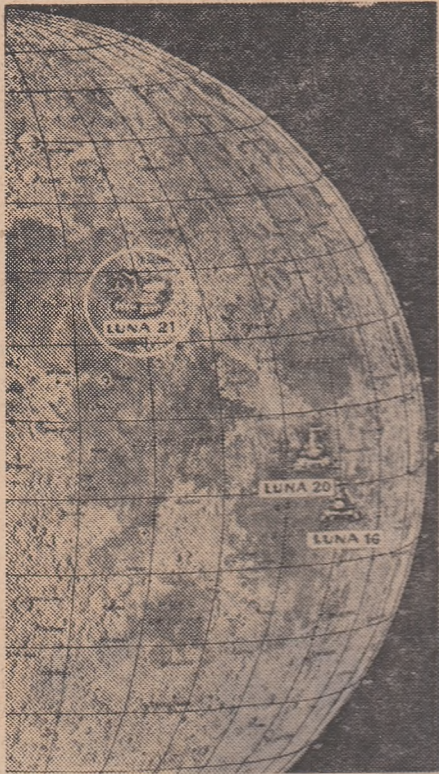
LUNOHOD-2

„Geologul cu roțile” în acțiune

Inițial prevăzut pentru o misiune de scurtă durată, „Lunohod-1”, trimis pe Selenă în noiembrie 1970, a străbătut atunci mai bine de 10 kilometri, explorând o suprafață de 80 000 metri pătrați și făcând peste 20 000 de fotografii. La capătul acestor experiențe, care au entuziasmat cercurile științifice din toată lumea prin rezultatele dobândite, aparatul a „murit de frig” când, după zece luni și jumătate de activitate, micul generator izotopic cu care era înzestrat a încetat să mai funcționeze.

„Lunohod-1” a beneficiat de un braț purtător al unei surse radio-izotopice, un detector pentru analizarea rocilor lunare, doi contori pentru numărarea particulelor, utilaj pentru studiul chimic al solului lunar și un reflector laser, realizat de specialiști francezi în cadrul acordului de colaborare dintre cele două țări în domeniul cercetărilor spațiale. Conform datelor comunicate de organizatorii noii experiențe cu „Lunohod-2”, acesta are o greutate de 840 kg — față de 756 kg cât se știe că avea predecesorul său. Acest plus de circa 100 de kilograme indică un spor de noi echipamente. Iar cine spune instrumente noi are desigur în vedere și un consum de energie sporit, cu alte cuvinte o sursă de energie suplimentară — și deci posibilități mai mari de acțiune.

Intr-adevăr, primele două săptămâni de activitate ale lui „Lunohod-2” au vădit mobilitatea sensibil superioară a

Pe discul Lunii, locurile unde au aselenizat cele două automobile selenare sovietice

Foto: A.P.N.

acestuiă față de înaintașul său, uimitoarea precizie a comenzilor date de „șoferii” săi terestrați — care au dobândit o mare îndemânare în conducerea vehiculului prin peisajul selenar — și au marcat primele rezultate ale cercetării zonei aflate la răsărit de marea Liniștei, în interiorul craterului Lemonnier și în apropierea munților Taurus, regiune situată la numai 180 de kilometri de locul unde au aselenizat astronauții misiunii „Apollo-17”, ceea ce va permite ulterior coroborarea datelor astfel culese.

PROBLEME ȘI SOLUȚII

Vopsele ignifuge

În ciuda mijloacelor moderne de protecție și de combatere, atunci când totuși izbucnesc, incendiile continuă să facă ravagii. La automobile, de

Incepînd de luna trecută, Uzina de automobile din Togliatti produce un nou model de autoturism, „VAZ-2103”. Acesta consumă 9—10 litri la suta de kilometri, poate dezvolta o viteză maximă de 150 km pe oră, iar motorul are o putere de 75 CP. În fotografie: „VAZ-2103”.

Foto: I. Evsikov

pildă, ele sînt extrem de periculoase și greu de stăpînit din cauza carburantului care le alimentează. Iar în clădirile moderne înalte pun probleme foarte dificile, deoarece evacuarea persoanelor și bunurilor din interior, ca și accesul pompierilor reclamă un timp mai îndelungat, în care focul se poate propaga excesiv de mult.

Printre barierele care se pot opune focului se numără acum și materiale care nu păreau să aibă astfel de proprietăți: vopsele și lacurile. Două tipuri complet noi de vopsea, vopsea-ecran și vopsea care se umflă — în acest caz sub efectul căldurii — s-au dovedit capabile de a asigura o protecție eficace împotriva focului. Cînd temperatura crește, cea dintîi formează un strat izolator și protector, care împiedică degajarea gazelor inflamabile născute din piroliza suportului, fie el lemn, material plastic sau țesătură. Vopselele din categoria a doua se umflă, prin expandare, formînd un fel de burete de cărbune care poate ajunge să aibă o grosime de cîteva centimetri. În felul acesta feresc materialul de căldură.

Vopselele ignifuge sînt indicate nu numai la decorarea interioară a clădirilor publice, de pildă, ci și la acoperirea scheletelor metalice ale clădirilor sau parkingurilor subterane. În general temperatura focului variază între 600 și 1 200 de grade. Or, la 550 de grade, rezistența mecanică a unei grinzi metalice scade la jumătate, ceea ce implică riscul prăbușirii întregii clădiri. De aceea structurile metalice trebuie neapărat protejate, iar noile vopsele făgăduiesc a fi un mijloc pe măsura exigențelor.

CONSTRUCȚII

Casa cu 5000 de locatari

Un grup de arhitecți de la „Mosproekt” a lucrat timp de cîteva luni la un proiect de clădire uriașă de formă circulară care să poată fi construită din panouri prefabricate. Astăzi clădirea, ridicată pe o stradă din Moscova, este aproape gata. Se mai lucrează la tencuială, la instalația electrică, la instalațiile sanitare. Dar cîteva apartamente, din cele 912, au și fost date în folosință.

Forma circulară a exteriorului clădirii ar presupune, la prima vedere, pereți circulari și în interior. Interiorul apartamentelor este însă similar cu acela din obișnuitele clădiri paralelipipedice. Numai în unele apartamente colțurile nu formează chiar unghiuri drepte, ci au o deschidere cu 1—2 grade mai mare. Dar această insignifiantă abatere nici nu poate fi percepută cu ochiul liber.

Originalul edificiu are multe avantaje în comparație cu construcțiile clasice. Aproape în toate apartamentele, indiferent de punctele cardinale spre care sînt orientate, soarele pătrunde din belșug. Dacă cineva ar dori să facă ocolul clădirii ar trebui să străbată peste un kilometru și jumătate, dar ea

ocupă un teren mai mic decît clădirile paralelipipedice cu aceeași suprafață. Casa are 26 de etaje, care comunică toate cu o curte interioară unde se vor putea juca în voie toți copiii locatarilor, întrucît diametrul ei este de 150 de metri. În afara locurilor special amenajate pentru copii, un fel de orașel al copiilor, curtea va avea terenuri de sport și locuri de parcare pentru mașini. Principalul ei avantaj va fi o microclimă specifică: pereții înalți — clădirea avînd nouă etaje — o vor proteja împotriva vîntului.

Peste puțină vreme în originala casă circulară se vor muta toți cei 5 000 de locatari. La etajele inferioare se vor deschide magazine, un oficiu postal, o farmacie, o bibliotecă etc. Noua clădire va reține atenția specialiștilor după plecarea constructorilor, întrucît constituie o experiență atît pentru proiectanți, cît și pentru locatari. Dacă aceștia din urmă vor opina favorabil, edificii similare vor fi construite și în alte cartiere ale capitalei sovietice. Primul examen a fost trecut cu calificativul excelent: clădirea fiind foarte compactă a putut fi construită mai ușor și mai repede. Pentru montarea panourilor prefabricate s-au utilizat numai patru macarale, în loc de opt cît ar fi lucrat la o clădire paralelipedică cu același număr de apartamente. De asemenea s-au realizat importante economii la instalațiile subterane.

AGRICULTURĂ

Sunetul și semințele

Specialiști care studiază influența sunetului asupra plantelor, în vederea aplicării acestui efect în agricultură, au stabilit că un sunet puternic, de amplitudinea zgomotului unui avion cu reac-

...ualitate
...alitatea actuali
...ea actualitatea ac
actualitatea actualitate
...litatea actualitatea actual
... actualitatea actualitate
...alitatea actualitatea actuali
... actualitatea actualitatea
...alitatea actualitatea actualit

ție, provoacă germinația accelerată a semințelor de nap.

În cursul experiențelor, semințe uscate și umede au fost supuse la acțiunea unor sunete cu frecvențe cuprinse între 20 și 20 000 de Hz și o intensitate de 100—110 decibeli. Semințele de control se aflau într-un mediu relativ liniștit (60 de decibeli).

Asupra semințelor uscate sunetul puternic nu a avut nici o influență, dar cele umede au germinat cu aproximativ 10 la sută mai repede decît cele de control. Germinația semințelor supuse acțiunii sunetului a fost de două ori mai rapidă decît germinația celor de control.

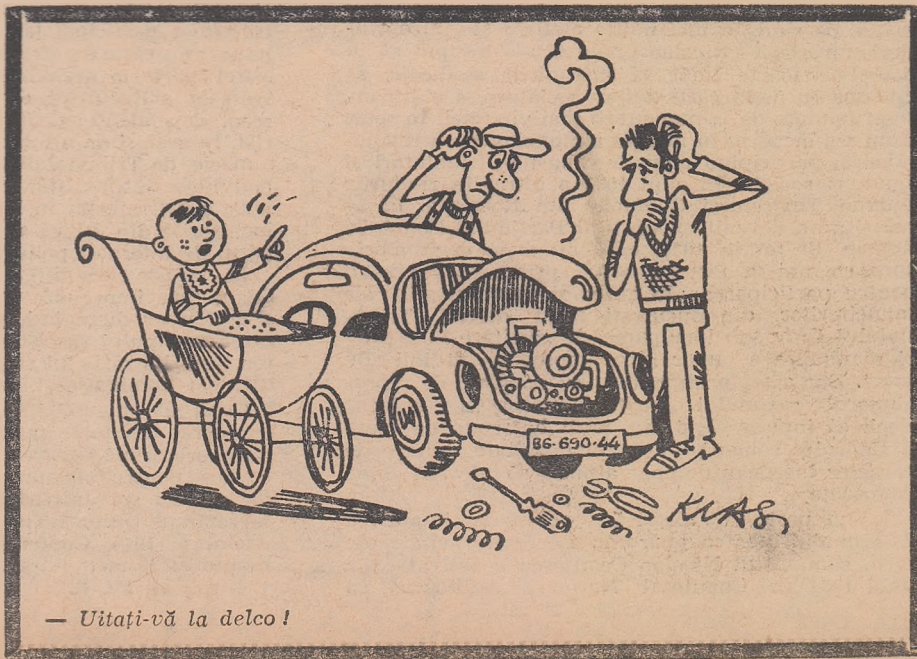
Sunetul exercită asupra semințelor atît o acțiune mecanică cît și una biologică. Acțiunea mecanică a sunetului se exprimă prin capacitatea acestuia de a distruge învelișul superior al semințelor, ușurînd astfel penetrația apei și oxigenului în „adîncul” lor, fenomen care stimulează începutul creșterii plantei. Acțiunea biologică se vedește prin influența undelor sonore asupra diverselor procese fiziologice din celulele seminței, în urma cărora germinația este stimulată.

Nu se știe încă prea bine ce se întîmplă în celule sub influența undelor sonore, dar dacă se va dovedi că sunetul acționează asupra semințelor tuturor plantelor, el va putea găsi o largă sferă de aplicare în agricultură.

În unele zone de pe glob, temperatura solului este adesea atît de ridicată, încît semințele semănate cad într-o stare de letargie. Dacă tratamentul prin sunet ar putea întrerupe această letargie s-ar ivi posibilitatea obținerii, de exemplu, a două recolte de salată pe an.

După cît se pare, unele sonore vor putea fi folosite și la accelerarea germinației buruienilor, pînă la însămînțarea culturilor agricole, deoarece buruienile incolțite sînt ușor distruse printr-un tratament repetat, după care cîmpul curățat poate fi însămînțat cu culturile dorite.

Cercetătorii studiază, de asemenea, posibilitatea utilizării sunetelor cu frecvențe specifice sau combinații de frecvențe cu intensitate mai joasă. O deosebită importanță o are și determinarea duratei minime necesare pentru acțiunea sunetului. În sfîrșit, mai trebuie să se vadă dacă din semințele germinate sub influența sunetului cresc plante sănătoase.

— Uitați-vă la delco!

CINEMA

Orașe și ani după citeva decenii

Regizorul Alexandr Zarhi ecranizează, după un scenariu propriu, scris în colaborare cu Vladimir Valutki, binecunoscutul roman al lui Konstantin Fedin „Orașe și ani”.

„Orașe și ani” este una dintre primele cărți sovietice despre revoluție. Aproape de o „vîrstă” cu „Ceapaev” și „Torrentul de fier”. Și i-a atras pe cinești chiar de la apariție. În anii '30, regizorul Evgheni Cerveakov, împreună tot cu un Zarhi, Natan, au realizat un film mut cu titlu omonim.

În noua ecranizare autorii abordează romanul de pe pozițiile vremii noastre, ținînd seama de experiența istorică pe care au acumulat-o în deceniile scurse popoarele sovietic și german.

Se intenționează astfel un film despre însemnătatea internațională a Revolu-

Barbara Brylska, vedeta feminină a filmului

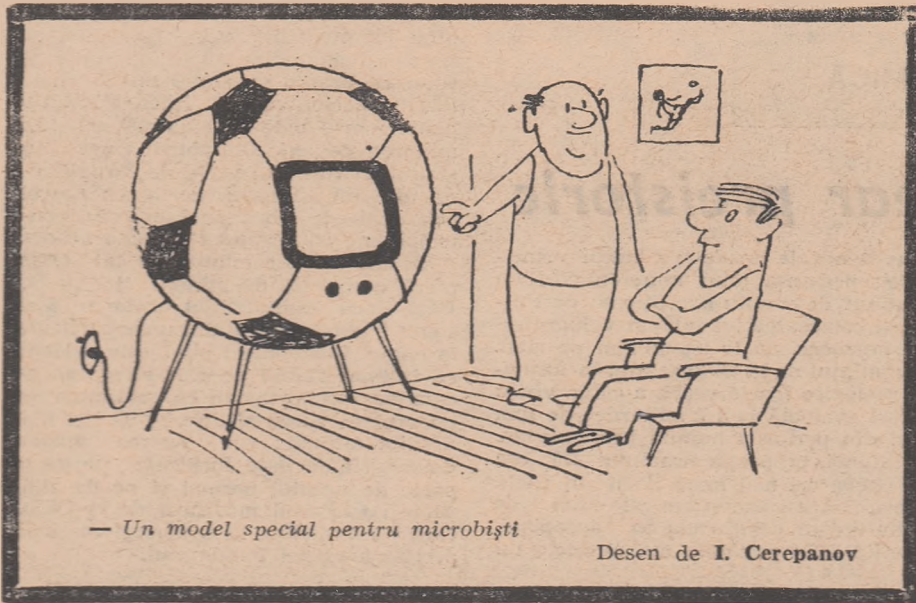
ției din Octombrie, despre frăția internațională dintre revoluționarii ruși și germani.

Tema Germaniei va ocupa un loc deosebit. Militarismul german a fost una din cauzele principale care au dus la hitlerism, la dictatura fascistă. Dar autorii vor să sublinieze că întotdeauna a existat și Germania poezilor, a savanților, a marilor muzicieni, țara unei uriașe culturi umaniste.

Filmul va fi străbătut de la un cap la altul de drumul eroului principal, Andrei Starțov, care trece prin întiiul război mondial și revoluție, care încearcă să rezolve pentru sine problema binelui și a răului, care caută sensul vieții și al creației; un drum de la in-doiială la adevăr.

Distribuția, internațională, cuprinde pe actorii sovietici Igor Starighin, Serghei Martinson, Irina Pecernikova, Nikolai Grinko, Leonid Kulaghin, pe germanii Helga Goering, Winfried Glatzeder, Friedrich Wilhelm Junge și pe vedeta poloneză Barbara Brylska.

arta
ca arta arta
arta arta arta
arta arta arta arta
ta arta arta arta arta ar
arta arta arta arta arta
ta arta arta arta arta art
arta arta arta arta arta ;

— Un model special pentru microbiști

Desen de I. Cerepanov

TELEVIZIUNE

Tolstoi Saga

După o lungă și minuțioasă pregătire, regizorul englez Jack Pullman a hotărît să iasă în public. Timp de trei ani el a lucrat intens la o versiune nouă, pentru micul ecran, a celebrei tetralogii tolstoiene „Război și pace”. Și cum avea un precedent ilustru, „Forsythe Saga”, care a cucerit milioane de inimi telespectatoare de pe mapamond, și-a structurat filmul tot după legile serialului, ridicat la asemenea înălțimi de specialiștii britanici. De altminteri, presa a și supranumit filmul „Tolstoi Saga”.

„Război și pace” în versiunea lui Pullman va avea douăzeci de episoade și se va instala astfel pentru o lungă perioadă de timp în casele englezilor, dîndu-le posibilitatea să se familiarizeze pe îndelete cu lumea și întâmplările cărții. Primul episod a fost de altfel precedat de o amplă prezentare. A fost pus, de asemenea, în vînzare un „ghid” special pentru spectatori, care cuprinde numele tuturor personajelor și principiile evenimentelor.

Pentru a reinvia lumea romanului, Pullman a pus în mișcare o adevărată armată de actori: peste două sute. Rolurile principale sînt deținute de Anthony Hopkins (Pierre), Alan Doby (prințul Andrei), Moray Hood (Natașa), David Swift (Napoleon). Filmările au avut loc în cea mai mare parte în Iugoslavia.

Deși primul episod s-a bucurat de o primire favorabilă, Jack Pullman a declarat, fără falsă modestie, că nu se simte liniștit, deoarece știe că are de înfruntat amintirea frumoaselor versiuni cinematografice semnate de King Vidor în S.U.A., cu principalul său atu, Audrey Hepburn în rolul Natașei, și de Serghei Bondarciuk în U.R.S.S., cu un „Oscar” la activ.

IN MEMORIAM

Fanfan ar fi avut 50 de ani

La 4 decembrie 1972 Gérard Philipe ar fi implinit abia 50 de ani. Cînd a murit n-avea decît 37. În cincisprezece ani, cît a jucat în teatru și în film, n-a apucat să se schimbe, să-și revizuiască convingerile, idealurile, să se îndoiască de adevărurile în care a crezut din fragedă tinerețe. Cele douăzeci și opt de roluri create pe ecran și citeva zeci create pe scenă sînt mărturia unui uimitor talent artistic și în același timp o întruchipare a spiritului vremii. Gérard Philipe știa să-și asculte epoca. El s-a legat de tînar să o slujească și nu și-a călcat niciodată jurămîntul.

Existența lui conștientă a început în anii ocupației. Adolescentul slab și înalt trăia într-o „zonă liberă”, la Cannes și vîrsta-i romantică a fost astfel scutită de umilînțele unui trai sub dominație străină. Acasă i se spunea Gégé. Familia a păstrat amintirea unui tînar frumos, ștrengar și inteligent. Mulțumită inteligenței sale el a înțeles de timpu-

rîu ce mișește a fost trădată Franța de guvernul de la Vichy.

De la aceste impresii timpurii i s-a tras, probabil, și ura neîmpăcată față de compromis. Pe care pentru prima oară a exprimat-o, cu oarecare naivitate copilărească, în rolul prințului Mișkin din filmul „Idiotul”. Ecranizarea era mediocră, dar prințul Mișkin radia puritate și dezinteresare, ostilitate față de convențiile înaltei societăți și de sufticiența traiului indestulat.

Ura față de compromis și oportunism trăia în el ca un ecou al suferinței naționale și al unei dureri personale: după război tatăl actorului a fost judecat pentru colaboraționism. Iată de ce în arta lui această țemă capătă o sfișietoare intonație lirică.

Principiul lui Gérard Philipe a fost de a interpreta personaje de o vîrstă sau aproape de o vîrstă cu el. Rareori s-a abătut de la această regulă.

În filmul „Indrăcitul”, a jucat, la 25 de ani, rolul unui licean de 17, pentru că suferințele tînarului François îi erau aproape. Francois își ieșea din fire vîzînd cum familia lui avută „se obișnuise” cu războiul. Participarea ei la evenimentele — acțiunea filmului se petrecea în cursul primului război mondial — se exprima prin fraze patriotarde, umflate, rostite în scurtele pauze dintre feluri la masă. Protestul împotriva ticăloșiei celor din jur s-a contopit la François cu dragostea pentru o tînară femeie care, ca și el, disprețuia morala ipocrită a mediului. Gé-

A juca însemna pentru el a respira...

rard Philipe a jucat prima dragoste într-un fel care nu se poate uita; dar și mai inspirat a jucat fidelitatea. Fidelitatea față de femeie, fidelitatea față de prieten, fidelitatea față de cuvîntul dat și de țelul propus se contopeau în ultimă instanță în fidelitatea esențială: față de sine însuși.

În februarie 1947 Gérard Philipe și-a scris o scrisoare: „Bătrîne Gérard! Ai ajuns să-ți scrii singur scrisori, ai vrea să te cunoști așa cum ești, dar n-o să iasă nimic... Mereu înfrumusețezi realitatea. Să te ia dracul, Gérard!”

Autorul acestui uimitor document se obstina să fie așa cum era, și nu așa cum ar fi vrut să-l vadă alții sau chiar el însuși. În sevelul „să te ia dracul” se simte nemulțumirea de sine — stimulent sigur al desăvîrșirii actricești.

La zece ani după acest elocvent mesaj, autorul lui era aplaudat la Paris și la Moscova, la Londra și la Praga, la Roma și la Varșovia și într-o mulțime de alte capitale și orașe.

Actorul juca mult în teatru și în cinematograf, creștea doi copii, avea o

bogată activitate publică și nu-i mai rămînea timp să-și scrie scrisori. Dar atitudinea față de propria-i persoană și față de viață nu și-a schimbat-o.

Viața lui Gérard Philipe a fost foarte limpede. El a trăit pentru a răspunde la întrebările grave ale timpului său. Unul dintre primele răspunsuri l-a dat în august 1944, cînd s-a declarat gata să lupte pentru eliberarea Parisului, deși ura războiul. Mai tirziu a luat parte la mișcarea partizanilor păcii, a semnat apelul de la Stockholm. Eroismul zilelor din august 1944 și-a pus amprenta pe întreaga-i viață: în făptura lui fragilă, considerată o întruchipare ideală a tinereții și gingășiei, clocoțea nevoia de fapte eroice. În anii Rezistenței a dovedit-o ca om. În anii de celebritate — ca actor.

A fost înmormîntat în mantia purpurie a Cidului. De 199 de ori a interpretat acest rol, purtîndu-i de fiecare dată pe spectatori într-o mirifică țară a dragostei credincioase și a vitejiei.

Pe baricadele Parisului răscolit a fost unul dintre miile de eroi ai națiunii.

Înveșmîntat în mantia Cidului, a devenit un erou național.

Era incredințat că oamenii simpli își pot făuri singuri soarta. Era romantic și optimist. Înțelegea să-și facă datoria față de oameni dăruindu-le speranță. Și le dăruia — speranță, idealuri, fiindcă așa îi porunceau inima. A juca însemna pentru el a respira: și o făcea la fel de natural. Îi plăcea să-i iubească pe oameni și să fie iubit de ei. Își iubea și personajele — de altfel încerca să joaze numai personaje care îi plăceau. Iar publicul îi îndrăgea număidecît eroii, al căror reprezentant neîntrecut rămînea Fanfan. Fanfan, cel care i-a dus fama numelui peste mări și țări, care a făcut ca americanii să-l supranumească „francezul atomic”, iar japonezii „samuraiul primăverii”.

Gérard Philipe detesta publicitatea, îi ocolea pe ziaristi, dar o dată a acceptat să răspundă la o anchetă întreprinsă printre oamenii de artă. La întrebarea: „Ce vă obsedează?”, a răspuns: „Urgența lucrurilor pe care le am de făcut”. Iar la întrebarea ce îl uimea mai mult în viață, a oftat: „Scurtimea ei”. Să nu căutăm în aceste cuvinte un presentiment. Gérard Philipe nu se pregătea să moară tînar. El își planifica, ordonat și energetic, viitorul actoricesc. Cu o lună înainte de moarte îl rugase pe Peter Brook să pună în scenă pentru el „Hamlet”. Recitise repertoriul clasic și își notase în blocnotes numele personajelor care îl interesau, precizînd în dreptul lor: „Pentru mine peste 10 ani, peste 20” etc.

Prietenii și rudele au refuzat să se împace cu moartea lui nedreaptă. Au scris cărți și articole despre marele actor și despre om, care era uneori insuportabil, dar întotdeauna de neînlocuit.

Și care ar fi avut acum abia 50 de ani...

I. Rubanova

REFLECTOR

■ Grigori Alexandrov a implinit 70 de ani. Autor al unor filme de larg succes ca „Toată lumea ride, cîntă și dansează”, „Cercul”, „Volga-Volga”, care au ridicat comedia sovietică pe culmi înalte și continuă să atragă noi și noi generații de spectatori, septuagenarul Alexandrov și-a sărbătorit ziua de naștere în mijlocul echipei noului său film, „Graurul și Lira”, a cărui protagonistă este Liubov Orlova.

■ După „Love Story”, Ali McGraw trăiește o nouă poveste de dragoste. Actrița este vedeta feminină a noii ecranizări după „Marele Gatsby” de F. Scott Fitzgerald.

■ Deși a fost incununat cu Premiul Nobel încă în 1924 romanul „Țăranii” al scriitorului polonez Wladislaw Reymont a rămas pînă a um de par e de ecran. Rezerva regzorilor era fîrească, intrucît era vorba de o carte pe care fiecare polonez o cunoaște încă de pe băncile școlii avînd proria sa imagine despre personaele ei. „Țăranii” care s-a hotărît să ecranizeze, în fine, „Țăranii” este Jan Rybkowski.

FIZICĂ ATOMICĂ

Un reactor nuclear preistoric

La conferința din toamna trecută a Agenției internaționale pentru energia atomică a fost prezentată și o comunicare care nu figura pe ordinea de zi și care, după părerea unor specialiști de frunte, a constituit una din marile noătăți științifice ale ultimilor ani. Iată în câteva cuvinte despre ce este vorba: o reacție în lanț autoîntreținută s-a produs în mod natural acum aproape 2 miliarde de ani în Africa, și anume în zăcămintul de uraniu de la Oklo (Gabon), situat la 600 km sud-est de Libreville, capitala țării. Acest „reactor

a avut nevoie de două condiții principale: prezența unui minereu cu un conținut de uraniu excepțional de ridicat și comasarea lui într-un volum destul de mare. Să le examinăm pe rând. Zăcămintul de la Oklo se află în formații geologice foarte vechi, a căror vîrstă a fost evaluată la 1,7 miliarde de ani, deci din perioada numită precambrian. Pe atunci, proporția uraniului 235 era de câteva ori mai mare decât în zilele noastre. Acest izotop are alt ritm de dezintegrare decât ruda sa apropiată, uraniuul 238: jumătate din nucleele lui

Aci a funcționat...

nuclear preistoric“ a funcționat probabil fără întrerupere circa un milion de ani, după care s-a oprit definitiv.

Descoperirea este de dată foarte recentă. La începutul lunii iunie 1972 analizele de control ale hexafluorului de uraniu rezultată din concentrarea minerului extras la Oklo au arătat că ea conținea neașteptat de puțin uraniu 235. În toată lumea procentul acestui izotop în uraniuul natural este de 0,720 la sută și niciodată nu au fost găsite variații mai mari de 1 la sută față de proporția de mai sus. Or, probele de la Oklo conțineau doar 0,592 și 0,440 la sută uraniu 235. După ce s-au convins că nu a avut loc nici un amestec accidental cu minereu „sărăcit“, specialiștii au admis că se află în fața unui fenomen care nu mai fusese constatat pînă atunci, în fața unui zăcămint cu caracteristici excepționale.

Pentru a explica anomalia constatată au formulat două ipoteze: în cursul timpului s-a produs în zăcămint fie o separare a izotopilor, fie o reacție în lanț. Continuarea cercetărilor a confirmat a doua ipoteză. Îndeosebi analiza chimică amănunțită a câtorva probe de minereu a evidențiat urme importante de pământuri rare cu masa mai mică de 166 și, în schimb, nici o urmă de pământuri rare cu masa mai mare. Or, acest raport corespunde cu cel constatat în produsele rezultate din fisiunea nucleară, nicidecum cu cel înregistrat în natură. În continuare a fost examinată și proba „Oklo 311“, cea mai săracă în uraniu 235. Separarea pământurilor rare prin metoda specială a cromatografiei pe hîrtie schimbătoare de ioni a dus la izolarea neodimului. Dar nici compoziția chimică a acestuia nu aducea cu cea naturală, ci era caracteristică produsului de fisiune corespunzător. Așadar, cercetătorii dăduseră oarecum de „victimele“ și de „martorii“ reacției în lanț. Alte pământuri rare, ca samariul, europiul și ceriul purtau, de asemenea, urmele ei.

Explicarea condițiilor în care a început și s-a desfășurat reacția în lanț se datorează colaborării dintre fizicieni și geologi, care au sfințit prin a reconstitui viața „reactorului nuclear natural“. Pentru a lua naștere, acesta

dispar în 700 milioane de ani, față de 4,5 miliarde de ani în cazul celui de-al doilea. Cunoșcînd acest ritm și proporția actuală a izotopului în minereu se poate calcula proporția lui la un moment dat. În felul acesta s-a aflat că acum 1,7 miliarde de ani zăcămintul conținea 3 la sută uraniu 235, adică exact cît conținea combustibilul nuclear utilizat în reactoarele cu apă obișnuite.

A doua condiție necesară pentru ca să se poată forma masa critică din zona activă a reactorului a fost îndeplinită grație apei infiltrate în sol, care a antrenat uraniuul și a îmbogățit astfel conținutul unor punși de minereu. În același timp, apa a jucat rolul indispensabil de moderator. Probabil că și mediul inconjurător era oarecum impermeabil la neutroni.

Toate aceste condiții par să fi fost îndeplinite la Oklo în precambrian, cel puțin la anumite intervale, dacă nu chiar permanent. „Pila fosilă“ trebuie să fi funcționat în total un milion de ani. Puterea ei era probabil mică — cîtiva kilowați sau cîteva zeci de kilowați. Încît pila nu degaja multă căldură.

Așadar, natura a realizat în timpuri străvechi ceea ce omul a izbutit abia în 1942, cînd a intrat în funcțiune pila lui Fermi. Din cauza dezintegrării uraniuului 235, astăzi nu mai avem nici o șansă de a găsi o pilă naturală în funcțiune. Dar s-ar putea ca fenomenul de la Oklo să se mai fi produs cîndva și în alte locuri, și anume acolo unde există astăzi zăcăminte de uraniu foarte vechi. Zăcămintul de la Oklo nu va rămîne o simplă curiozitate. Probele furnizate de el vor duce după toate probabilitățile la descoperiri extrem de interesante. Grație lor geofizicienii speră să poată preciza vîrsta absolută a elementelor din scoarța terestră și chiar a Pămîntului. Într-adevăr, vîrsta atribuită planetei noastre — 5 miliarde de ani — nu este decît o extrapolare a datelor obținute prin dozarea uraniuului și plumbului: în plumbul care nu conține elemente radioactive grele, izotopii Pb 206 și 207 se găsesc într-altă proporție decît în plumbul amestecat cu uraniu care, prin dezintegrare, se transformă în aceiași izotopi ai plumbului. Surplusul

aflat în amestec este proporțional cu timpul. Dar analiza relativă a conținutului de uraniu și plumb nu dă date foarte exacte, astfel încît Pămîntul poate foarte bine să aibă 4,8 sau 5,5 miliarde de ani. Deși pînă acum nu s-au găsit roci mai vechi de 3,5 miliarde de ani. Tocmai de aceea se și caută atît de febril pe Lună roci contemporane cu formarea globului nostru.

Și iată că zăcămintul de la Oklo oferă o metodă de măsură indirectă. Căci, dacă uraniul aflat acolo a fost supus bombardamentului unor particule în cursul funcționării pilei, este evident că izotopii stabili pe care-i conține acum sînt proporționali cu cantitatea de pe vremea aceea și diferiți de cei din uraniul normal; vor apărea așadar două serii de date furnizate pe de o parte de uraniul normal și pe de altă parte de uraniul modificat de la Oklo, care vor contribui la o cunoaștere mai precisă a vîrstei Pămîntului.

FIZIOLOGIE

Se va descoperi sediul memoriei?

Oricine știe că o întâmplare care provoacă emoții profunde se întipărește mai ușor și mai bine în memorie decît una banală. Asemenea urme nu se șterg cu anii, iar uneori chiar toată viața. Iată, de pildă, ce povestea prințul Trubetkoi despre țarul Petru. Cînd avea numai 17 ani, țarul era cît pe ce să fie ucis de un necunoscut în timpul răscoalei strelților (corp special de pedestrași înființat de Ivan cel Groaznic). În timpul încăierării Petru îl zărise numai cîteva secunde pe cel care se năpustise cu cuțitul asupra lui, dar groaza care l-a cuprins atunci l-a făcut să-i păstreze pentru totdeauna în memorie figura. Cînd, după mai bine de 20 de ani, l-a reîntîlnit în grupul unor marinari proaspăt recrutați țarul l-a recunoscut numai decît pe fostul strelit. Speriat, marinarul a căzut în genunchi cerșind îndurare înainte ca Petru I să-l fi întregat ceva. Impresionat de gest, țarul l-a iertat, dar l-a avertizat că dacă avea să-i mai apară vreodată în față n-avea să-l mai ierte.

Dacă trăiri emoționale întîmplătoare se fixează atît de bine în memorie, n-ar fi însă, oare, posibilă realizarea aceluiași efect și pe cale artificială? S-au întregat specialiștii. Prin stimularea, de pildă, a activității structurilor cerebrale răspunzătoare de organizarea și reglementarea emoțiilor? Un cunoscut neurochirurg canadian a făcut următoarea experiență: în timp ce opera un bolnav de epilepsie, a excitat cu curent electric diverse zone ale scoarței emisferelor mari. Și a observat că imediat ce apropia electrodul de punctele respective din zona temporală, îi declanșa bolnavului amintiri, uneori foarte clare. Dar amintirile reveneau și atunci cînd electrodul atinge substanța albă aflată imediat sub scoarță, adică căile de legătură ale scoarței. De unde a tras concluzia că activiza urme de memorie păstrate în structuri mai profunde ale creierului. Și s-a întregat atunci: care ar putea fi aceste structuri?

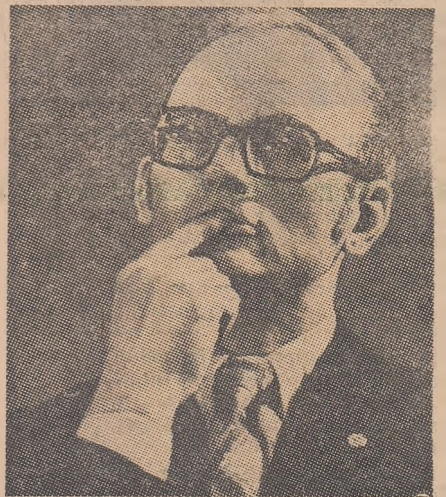
Experiențe făcute pe animale au arătat că memoria nu este localizată într-o singură zonă a creierului. Atît memoria lentă, cît și cea de durată sînt

Coșmar cosmic
Desen de V. Tarasov

știa știința știința știința ș
știința știința știința știin
știa știința știința știința ș
știința știința știința știin
știa știința știința știința ș
știința știința știința știin
știința știința știința

funcții ale zonelor superioare ale creierului în general, nu a unuia din numeroșii lui centri. Încă în primul stadiu al experiențelor s-a văzut că după extirparea totală a scoarței emisferelor mari reflexele condiționate se fixau la cîini mult mai lent. În felul acesta a fost dovedit, prin reducere la absurd, rolul scoarței în formarea memoriei reflexelor condiționate.

Ulterior a fost elaborat însă un procedeu de izolare chirurgicală a scoarței, care a permis studiul funcțiilor scoarței cerebrale separat de posibilele influențe subcorticeale. Cînd se izola pentru cercetări o emisferă, cortexul celeilalte era utilizat pentru experiențe de control. Așa s-a dovedit că procedeuul permite să se păstreze intacte aproape toate straturile cortexului izolat pînă la șase luni de la operație. De asemenea, se menține normală și activitatea lui electrică. Încît experimenterii au pu-

Nu numai emoții puternice, ci și concentrarea, examinarea atentă a unui obiect contribuie la întipărirea lui în memorie

tut realiza modele de legături corticale provizorii. Grație lor s-a constatat că un cortex izolat și fără participarea structurilor subcorticeale poate memora timp de cîteva minute, sau chiar ore, informații fixate prin impulsuri electrice. De unde se vede că scoarța cerebrală are un rol esențial în organizarea memoriei de scurtă durată.

Dar memoria de durată? De foarte multe ori se poate pune semnul egalității între memoria de durată și cea emoțională. De aceea, căutînd mecanismul „amintirilor de neșters“, cercetătorii au ajuns în final la structurile sistemului limbic al creierului care au, se știe, un rol important în reglarea nivelului excitațiilor emoționale. Iar una din formațiile centrale ale acestui sistem, hipocampusul, reține de cîteva ani atenția neurofiziologilor din multe țări. Un laborator gruzin a studiat, de pildă, înrîurirea pe care excitația electrică a hipocampusului o exercită asupra fenomenului de menținere a urmelor unor legături temporare dintre două zone ale scoarței. S-a dovedit că în acest caz legătura are o durată de cîteva ori mai mare.

Specialiștii s-au apropiat așadar foarte mult de problemele analizei neurofiziologice a interacțiunii dintre două mecanisme de bază ale activității cerebrale — al memorării și emoțiilor. Iar după ce vor izbuti să cunoască bine aceste mecanisme și să le dirijeze, omul viitorului își va putea forma, poate, o memorie de-a dreptul miraculoasă.

tennica
 tehnica tehnica
 tehnica tehnica tehnica
 tehnica tehnica tehnica
 tehnica tehnica tehnica
 tehnica tehnica tehnica
 tehnica tehnica tehnica
 tehnica tehnica tehnica
 tehnica tehnica tehnica

PALEOZOOLOGIE

Cine a fost
 mai întâi:
 ciinele
 sau pisica?

Nici pînă astăzi nu se știe exact cînd au apărut primele animale domestice. Ipotezele existente au fost avansate studiind și comparînd schelete de animale descoperite cu prilejul diverselor săpături. Se știe, însă, că dintre toate sistemele organismelor animale, cel osos este cel mai conservator, modificările pe care le suferă fiind extrem de lente. Încît se bănuiește că a trebuit să treacă o foarte lungă perioadă de timp pînă cînd scheletul animalelor domestice a început să nu mai semene cu acela al rudelor lor sălbatice. De aceea cercetătorii fac deseori apel la date indirecte. Dacă scheletele de oi, de pildă, provin de la animale tinere, specialiștii conchid că acestea erau domestice cînd stăpînii lor le-au tăiat pentru carne.

Pînă foarte recent se credea că primul animal domestic a fost ciinele, iar domesticirea lui era pusă în legătură cu apariția unor așezări umane în Egipt și Asia de Sud-Est în mileniul VII

— Eu am fost prima!
 — Ba eu!

Foto : M. Sokolovskaia

i.e.n. Dar în ultima vreme specialiștii înclină să creadă că și pisica ar fi fost tot atunci domesticită. Un molar de pisică găsit cu prilejul săpăturilor din apropierea Ierihonului și pe care specialiștii îl situează tot în mileniul VII i.e.n. ar proveni se pare de la o pisică domestică. După cum a stîrnit multe discuții și o descoperire făcută la vest de orașul Larissa (din Grecia), unde s-au găsit, între altele, oase de pisică, ciine, porc și cornute mari care ar data, se crede, tot din mileniul VII i.e.n. Or, o aglomerare atît de mare de animale nu poate să indice un stadiu incipient al domesticirii, ci este mai degrabă o mărturie a unei creșteri intense a vitelor.

BIOLOGIE

Fotonii, limba celulelor

Nici specialiștii care asistau la experiență nu-și credeau ochilor. Și, într-adevăr, era greu de crezut în rezultatul uluitor al unei experiențe foarte simple: în două recipiente fuseseră plasate celule normale; apoi una din colonii a fost contaminată cu un virus — și boala s-a declarat aproape simultan în celălalt vas. Recipientele se atingeau prin fundurile lor de sticlă de cuarț. Într-o a doua fază sticlă de cuarț a fost înlocuită cu sticlă obișnuită — și lucrurile au luat altă întorsătură: celulele contaminate de virus au murit, în timp ce vecinele lor se dezvoltau normal și se simțeau admirabil în mediul nutritiv artificial.

Au urmat 5.000 de experiențe de control, făcute la Institutul de fiziologie

în contact cu sublimatul care perturbă respirația celulelor) nu era, oare, aceasta o dovadă că semnalele care proveneau de la vecinii „intoxicați” vehiculau o informație specifică? Reacția la aceste leziuni fortuite nu putea fi doar programată în celule!

Și încă ceva: dacă celulele emit „fotoni morbizi” care provoacă o boală, de ce nu sîntem și noi, oamenii, mereu amenințați de o catastrofă — doar avem mereu în organism celule bolnave?

Să nu uităm însă că în organism există avansaturi de protecție, există sistemul nervos, glandele endocrine care reglează viața, o ocrotesc împotriva atacurilor. Or, în cazul experienței amintite, era vorba de celule izolate, fără apărare. Era o situație creată arti-

Laborator de biologie

Foto : N. Cerniș

și electrometrie al filialei siberiene a Academiei de Științe a U.R.S.S. Experimentatorii intoxica cu sublimat și celulele din recipientul vecin se înăbușeau. Dacă iradiiau o colonie cu doze mortale de raze ultraviolete, afecțiunea se transmitea.

Era evident că cuarțul nu putea fi străbătut nici de virusuri, nici de substanțe chimice. Ceva totuși îl străbătea. Dar ce anume?

Experimentatorii porniseră de la ideea că în celulele vii există un canal necunoscut de transmitere a informației, limbajul undelor și radiațiilor. De ce ar trebui ca toate fenomenele vitale — își spusese ei — să fie transmise numai pe cale chimică care nu este, de departe, cea mai avantajoasă? Căci transformările chimice sînt în primul rînd o interacțiune de electroni, formațiuni complexe avînd o rezervă de energie. Izbîndu-se de o materie, ei comunică această energie sau o emit sub formă de fotoni, particule de lumină.

Deocamdată nu există însă metode pentru a studia caracteristicile radiațiilor de fotoni — emisii normale, de celule normale. De aceea, cercetătorii de la Novosibirsk au hotărît să ocolească această dificultate supunînd celule, de organisme la acțiuni extreme și observînd natura radiațiilor emise. Se știe că celulele emit fotoni, dar experimentatorii voiau să vadă dacă-i pot și simți. Experiențele făcute au răspuns tocmai la această întrebare.

Celulele afectate își „strigau” literalmente pericolul prin care treceau. Apelul lor trecea fără obstacol prin bariera de cuarț pe care numai undele ultraviolete o puteau străbate. Se petrecea astfel un lucru care părea de necrezut: aceste unde nu numai că erau captate de celulele vecine, ci le transmiteau și boala.

Dar nu s-ar putea ca „strigătul” celulelor să nu fie decît un stimul, un puternic șoc de energie care provoacă prin el însuși o leziune, fără a aduce vreo informație? — s-au mai întrebat savanții.

Tot ei însă și-au spus: agenții biologici (virusurile), chimici (sublimatul), fizici (radiațiile) au fiecare arma lor pentru a ucide materia vie. Dacă celulele mureau însă înăbușite (fără a intra

ficial, întrucît experimentatorii nu aveau alt mijloc de a dovedi că fotonii sînt realmente purtători de informații.

Importanța descoperirii rezidă în perspectivele pe care ea le poate deschide pentru diagnosticarea și tratarea maladiilor. Astăzi, medicul fie că elimină ceva din organismul bolnavului, fie că introduce substanțe chimice, fie că ucide sursa maladiilor, de pildă prin antibiotice. Dar dacă boala celulei există în cod din primele clipe în fluxul fotonilor, nu se va ajunge poate la ruperea lanțului evenimentelor primejdioase?

BOTANICĂ

Cum își mențin
 plantele echilibrul

Din cele mai vechi timpuri omul a observat că, indiferent de poziția în care ajung semințele în sol, plantula își trimite totdeauna rădăcinile în jos iar lăstarii în sus, spre suprafața pămîntului. Acest „spirit de orientare” al semințelor poate fi de altminteri urmărit în tot cursul vieții plantelor.

Așadar, semințele aflate în plin proces de germinație răspund la atracția pe care o exercită asupra lor forța gravitațională prin curbarea lăstarilor și rădăcinilor în direcții care să imprime orientarea corectă în spațiu a organelor de creștere. Fenomenul se numește geotropism. El poate fi pozitiv, adică în sensul gravitației și negativ, adică opus sensului forței gravitaționale. Dar geotropismul caracterizează numai organele de creștere rapide, nu și semințele uscate, de pildă. O dată cu apariția primului lăstar însă începe să se manifeste și geotropismul.

Impusă de acesta curbarea organelor este declanșată, de fapt, la nivel celular. Dacă rădăcina plantulei, de

— Miine am revizia tehnică.
 Desen de V. Voevodin

pildă, are la ieșirea din sămință o poziție orizontală, înseamnă că celulele părții ei superioare cresc mai repede decît cele ale părții inferioare și, în consecință, lăstarul se curbează spre a-și orienta rădăcina în jos.

S-ar părea deci că fiecare bob, fiecare sămință ascund un mecanism secret care le vestește direcția forței gravitaționale. Savantul elvețian Pilet s-a ocupat mult timp cu căutarea acestui original „aparat vestibular” al plantelor. Și, după lungi și minuțioase observații, el a formulat ipoteza că rolul de ghid al plantelor în cîmpul gravitațional l-ar avea fibrele extrem de fine de pe perişorii cu care se termină rădăcinile. Spre a-și verifica bănuielele a făcut următoarea experiență: a luat cîțiva lăstari de porumb, le-a tăiat perişorii de la rădăcini și i-a răsădit cu rădăcinile în poziție orizontală. La început lăstarii au crescut orizontal dar după ce rădăcinile au dat noi perişori, plantula a revenit la poziția verticală. Cu același prilej Pilet a mai observat și alte fenomene din care a dedus că fibrele de pe perişorii rădăcinilor ar conține o substanță necunoscută care inițiază creșterea țesuturilor plantei și „pune bazele” rădăcinii.

Și mai verosimilă pare a fi însă o altă ipoteză după care mecanismul orientării plantelor în cîmpul gravitației ar fi dirijat de structuri interioare ale celulelor. Sub influența forței gravitaționale, aceste organisme intracelulare s-ar deplasa în partea inferioară a celulei aflate în poziție orizontală. Fenomenul ar declanșa de aceea și o distribuție neuniformă în țesuturile organelor în plină dezvoltare a auxinei, hormon care dirijează viteza de creștere a plantelor. După cum se atribuie un important rol în aceste procese și mecanismului de producere a auxinei care „colaborează” strîns cu mecanismul de aprovizionare cu energie a proceselor intracelulare. Căci s-ar părea că în cîmpul gravitației se petrece o distribuție inegală a resurselor energetice ale celulei, ceea ce stimulează redistribuirea auxinei între diversele sectoare ale organelor de creștere.

De ce reacționează însă rădăcinile față de direcția forței gravitaționale în

Geotropismul este evident — dar nu și mecanismul lui!

Foto : I. Belinski

sens contrar reacției tulpinei? Și cine determină sensul reacției de răspuns a diverselor organe? Fenomenul pare că se datorește sensibilității, diferite față de influența auxinei, a celulelor de creștere din tulpină și rădăcină. Iar deosebirea dintre formele reacției geotropice s-ar datoră, la rîndul ei, „poziției” pe care celulele rădăcinii și tulpinii o adoptă față de hormonul amintit.

Poșta medicului

NICU D. — Cluj; DIMOS V.G. — Brăila; I.H. BONE — Codlea, jud. Brl. sov.; POPESCU VALENTIN — Galați; DELIA — Craiova; MHAITA I. — Ploiești; V.S. — Cluj; P.I. — Drobeta Turnu-Severin; DORINA — IONEL — Craiova; CARLOS — Suceava; C.I. — Cimpina; D. POPESCU — Rm. Vilcea; SILVIU — București; ARG. MARIAN — București; MONTE CRISTO — Mangalia; NICOLAF VASILE — Cluj; J. CARTUS — București; M.E.A. — București; ION și MARIA — Zărnești — Brașov: Am mai spus-o și mai repetăm că majoritatea tulburărilor de dinamică sexuală ale bărbaților nu se datorează unor insuficiențe glandulare, ci unui complex de factori psihologici, etici, chiar estetici, iar — în foarte multe cazuri — inexperienței partenerei, de fapt a ambilor parteneri. Mai este apoi și acea „afinitate electivă”, despre care vorbea Goethe, acel subtil proces psihic al „cristalizării”, de care vorbea Stendhal, adeseori predominante în relațiile cu o anumită persoană. Am recomandat și continuăm să recomandăm un bogat arsenal de medicamente ca: Tioridazin și unguente anestezice (xilină 5 g, vaselină 100 g) în ejacularea precoce, Testolent, Gonacor, Yohistrin, Naposim, Folcisteină U. uneori chiar reflexoterapia prin iritația mecanică a mucoasei endonazale (metoda B. Ionescu) în asteniile sexuale, care adeseori dau rezultate pozitive. Totul depinde în esență de tonificarea capacităților generale ale sistemului nervos, prin evitarea emoțiilor negative, a traumatismelor psihice prin autosugestionare (sau autohipnoză) care să alunge traciul, teama, nesiguranța. Este necesară, de asemenea, o ritmicitate a vieții sexuale. De aceea, celor necăsătorii le indicăm — paradoxal poate! — ca leac major al tulburărilor de dinamică sexuală, căsătoria!

61 LEBADA — București: 1) N-ați aflat până acum că varicele pot fi operate și fără „sadica” jupuire a pielii de pe membrele inferioare? 2) Teoretic — chiar și practic — grefele testiculare sînt posibile și după unele știri din presă, un chirurg libanez ar fi procedat chiar, cu rezultate incurajatoare, la prima intervenție de acest gen. 3) Nu, așa ceva nu este posibil, din fericiere!

POP RADU ION — Com. Farașă, jud. Maramureș: Foarte pe scurt, pentru că asupra acestor probleme vom publica în curînd un articol: 1) Mitomania (de la gr. mythos=mit, legendă + manie=nebulie) este o tendință psihopatologică spre minciuni și născociri. 2) Catatonie (de la gr. kata=in jos, împotriva + tonos=tensiune) este o stare de încordare musculară persistentă a corpului în anumite poziții, urmată de obicei de o stare de inerție, negativism și mutism. Se întâlnește în schizofrenie, isterie și în unele psihoze toxice sau infecțioase.

GEORGE D. REMUS — Reghin, jud. Mureș; BUTA NICU — Mangalia; M. E-SISABEA — Sighet: Combaterea slăbirii nu poate fi începută înainte de a se fi precizat cauza. Există astfel și o slăbire constituțională (așa-zisele „constituții astenice”), care de obicei nu reclamă un tratament special. Există însă și stări de denutriție cauzate de o infecție cronică sau o boală neuropsihică. În asemenea cazuri se utilizează uneori un „dopaj” de medicamente pentru îngrășare, administrate desigur numai cu avizul medicului curant. Printre acestea, cele mai eficiente sînt: insulina, izoniazida, cortizonul în doze mici (5—10 mg Prednison), anabolizante (Testosteron cloracetat, Naposim, Madiol), vitamina C, vitaminele complexului B, vitamina B₁₂, apoi unele medicamente regeneratoare, ca: Aslavit, Folcisteina U, Hematodin, Fosfobion, Lecitina vegetală, Remineron etc. Aveți, deci, de unde alege. Poftă bună!

Prof. I. GERMAN — Carei, jud. Satu-Mare: 1) În colita cronică spastică nu-i indicat a lua purgative și laxative pentru că acestea produc iritația colonului și pierderi de potasiu. Vă recomandăm: Mexaform, cite un comprimat după fiecare masă, ca antiseptic și reglator al tranzitului intestinal. Triferment, cite 1—2 drajeuri în timpul fiecărei mese, iar ca laxativ semințe de in, 1—2 linguriți ori Galcorin, 3—6 lingurițe/zi. 2) Cîteva localități balneare indicate în diabet și colită: Olănești, Slănic Moldova, Sîngeorz, Căciulata, Borsec, Tușnad.

ROSINA BLASSMANN — Comloșul Mic, jud. Timiș: 1) Singura cale de procurare a medicamentului este tot aceea folosită și pînă acum. 2) La fel ca și orciprenalina (prod. Alupent), care se administrează printr-un mic aerosolizator de buzunar, cromoglicatul disodic (prod. tipizat Lomudal) acționează foarte energic prin inhalare, fiind administrat sub formă de aerosol în crizele grave de astm bronșic. Inhalarea trebuie să fie precedată de o expirație forțată și profundă. La astmaticii care suferă și de bronșită cronică este indicată anti-bioterapia prealabilă (cu Tetraciclină sau Cloramfenicol) pentru curățirea mucoasei bronșice. Inhalările se vor face zilnic la fiecare șase ore.

COSTEA ELENA — București: Într-adevăr, chistul hidatic hepatic prezintă simptomele acuzate de dv.: dureri în epigastru, anorexie, grețuri, senzație de vomă, oboseală. Cum recidivele sînt posibile, se impune examenul radiologic și de laborator (Cassoni și Weinberg-Pirvu).

(Continuare în pag. a 11-a)

ONCOLOGIE

Geografia cancerului

În ultimii ani a luat naștere o nouă ramură a științei medicale — patologia geografică — al cărei obiect îl constituie studiul interrelațiilor dintre răspîndirea anumitor boli și factorii care determină condițiile de muncă și de viață ale populației din diverse regiuni ale lumii. Există multe boli, în special cele infecțioase, specifice anumitor zone geografice; există și o serie de boli neinfecțioase, printre care cancerul, în care creșterea morbidității se corelează direct cu complexul de obiceiuri și deprinderi dăunătoare, cu condițiile de muncă, cu cele climatice și cu alți factori caracteristici unui ținut, unei regiuni sau țări. Iată deci că, în etiologia încă indeajuns de obscură a cancerului, cunoașterea celor trei cauze generale: radiațiile, virusurile și substanțele chimice cancerigene s-a dovedit insuficientă. Într-adevăr, printre așa-ziii factori cocancerigeni care favorizează răspîndirea tumorilor maligne,

Locuitorii din Himalaia folosesc un vas cu cărbuni „kangri”, pentru călzirea corpului

ne, particularitățile regionale au și ele o mare importanță.

Primele date despre tumorile maligne se întîlnesc încă în vechile manuale chineze și egiptene, în lucrările medicilor antici greci și în vechi cronică slavone. Firește, aceste date se refereau de fapt la formele exteriorizate ale tumorilor: leziunile tumorale ale organelor interne rămîneau de obicei nediate. Dificultățile în diagnosticul acestei boli, cu forme atît de variate, absența unor date referitoare la numărul populației și cauzele morții, durata medie relativ scurtă a vieții la unele popoare făceau imposibilă aprecierea răspîndirii tumorilor maligne.

Organizația Mondială a Sănătății, cu sediul la Geneva, pornind de la concluziile unor cercetări prin sondaj privind răspîndirea cancerului la triburile Bantu din Africa de Sud și în diferite regiuni din Irak, a luat o serie de inițiative pentru studiul particularităților regionale de răspîndire a cancerului. La recomandarea comitetului de experți desemnat de secția de tumori a O.M.S. s-au organizat două acțiuni consacrate în special studiului relațiilor dintre morbiditatea prin cancer pulmonar, poluarea atmosferei prin fum și particularitățile fumatului. Hărțile oncografice au relevat rolul favorizant al unor obiceiuri și deprinderi cu caracter regional.

Se cunosc astfel legăturile existente între apariția cancerului pielii și unii excitanți fizici sau chimici, care contribuie la apariția modificărilor pretumorale în țesutul subcutanat. După constatările oncologului sovietic N. N. Petrov, cancerul pielii determinat de arsurile repetate provocate de vase de cărbuni aprinși, așa-numitele „kangri”, la locuitorii din Himalaia ilustrează cel mai bine relația evidentă dintre obiceiurile respective și apariția cancerului. Pentru a se încălzi, locuitorii Kașmirului poartă sub haine, în coșulețe speciale, oale cu cărbuni aprinși. De aceea pe pielea abdomenului și a coapselor apar adesea cicatrice provocate de arsuri: în zonele menționate se observă eriteme, dermite eczematiforme, iar în unele cazuri se dezvoltă un cancer al pielii.

În dezvoltarea stărilor precanceroase ale cavității bucale, cercetătorul sovietic acordă o mare importanță fumatului, obiceiului mestecării tutunului, consumului de băuturi alcoolice nediluate, existenței fracturilor dentare cu colțuri ascuțite și protezelor dentare imperfect adaptate.

Oncologul indian Khanolkar a semnalat legătura dintre cancerul cavității bucale la bărbații din statele Bombay, Uttar-Pradesh și Andhra-Pradesh (India) și modul de preparare a betelului. De obicei, nuca de betel este frecată, tăiată mărunt și amestecată cu var stins. Apoi se adaugă o mică cantitate de „kateku” sau alte mirodenii. Uneori nu se utilizează nuca, ci frunzele de betel care, după ce sînt tăiate în felii subțiri și pudrate cu var, sînt îndoit de mai multe ori fiind introduse între obraz și gingie. Provoacă o hiperemie locală varul favorizează resorbția betelului. Rolul cancerigen al acestei deprinderi se traduce în marea frecvență a cancerelor mucoasei bucale în aceste regiuni din India.

În Iran este răspîndit obiceiul mestecării așa-numitei „kandarune”, o pastă preparată din gudroane aromatice, ținută în gură mult timp și care, absorbită, creează o oarecare stare euforică. Mestecarea îndelungată a kandarunei nu rămîne, firește, fără urmări asupra mucoasei bucale. Gudroanele aromatice care intră în compoziția sa conțin efectiv substanțe cancerigene.

Apariția cancerului cavității bucale într-un număr de regiuni din Asia Centrală este pusă în legătură cu deprinderea destul de răspîndită de a introduce sub limbă o cantitate zilnică de 25—30 g de „nasa”, un amestec de tutun pisat, cenușă, ulei de susan iar uneori și ulei mineral, cretă de var. La început apare o senzație plăcută de arsură sublinguală cu salivare abundentă care, cu timpul, devine un experiment cît se poate de concret al răului pe care omul și-l poate pricinui în mod inconștient.

Este, în fine, unanim recunoscut faptul că, în ultimul deceniu, frecvența cancerului pulmonar a crescut îndeosebi în marile orașe. Această situație este atribuită poluării cu fum a aerului atmosferic și creșterii consumului de țigări, cu și fără filtru, precum și al țigărilor de foi. Faptul că în regiunile unde nu se fumează țigări, ci se folosește „nasa” sau „betel” este mare numărul bolnavilor de cancer al cavității bucale constituie o dovadă elocventă a existenței unui raport direct între deprinderile menționate și dezvoltarea localizărilor de cancer amintite.

Rolul particularităților regionale în apariția cancerului, capitol important al patologiei geografice, aduce astfel noi date și sugestii pentru luarea măsurilor necesare în vederea creșterii eficienței luptei anticanceroase.

MEDICAMENTE NATURALE

„Virtuțile”... cepei

Dacă nu ne plac medicamentele sintetice, dacă le preferăm pe cele naturale, să consumăm ceapă! Aceasta dă gust bun bucatelor, dar în același timp este excelentă și pentru sănătate.

Într-adevăr, ceapa dă organismului multe substanțe de care are nevoie: vitaminele A, B, C, calciu, fosfor, sulf, sodiu, potasiu, iod și zaharuri direct asimilabile.

Datorită potasiului pe care îl conține, ceapa este și diuretică, influențînd contracția vezicii și deblocarea rinichilor. Obezii, care se „balonează” repede, se

esculap
esculap esculap
sculap esculap escula
lap esculap esculap esc
esculap esculap esculap
sculap esculap esculap escu
ap esculap esculap esculap e
sculap esculap esculap escula
lap esculap esculap esculap e

vor simți mai bine decît o dată sau de două ori pe lună nu vor consuma în curs de 24 de ore decît brînză degresată, în care au pus o ceapă tăiată mărunt.

Bogată în sulf, ceapa este un depurativ excelent. Curățînd sîngele, ea este și un bun remediu împotriva infecțiilor și a bolilor căilor respiratorii: guturai, bronșită, gripă. Dacă simțim că am răcit sau că ne ameninșă un guturai, să tăiem două felioare de ceapă, să le învelim în tifon și să introducem cite una în fiecare nară, lăsîndu-le cîte minute.

Gripa poate fi combătută bînd de trei ori pe zi (nu în timpul mesei și nu înainte de culcare) cite un pahar din următorul extract: o jumătate de litru apă în care am lăsat să se macezeze toată noaptea două cepe tăiate felii.

Astăzi, cînd mai toată lumea este ameninșată de arterioscleroză, ceapa este extrem de prețioasă și în acest sens, deoarece siliciul pe care îl conține dă suplețe arterelor; în plus, ea diluează sîngele și circulația se face mai ușor. Iodul activează ganglionii limfatici, calciul fortifică oasele și favorizează dezvoltarea fizică a copiilor.

Datorită fosforului pe care-l conține, ceapa contribuie la reechilibrarea bolnavilor de nevroză și suferinșilor de insomnie. În stările de hiperexcitabilitate nervoasă, să tăiem o ceapă în două și s-o mirosim: ne vom calma imediat!

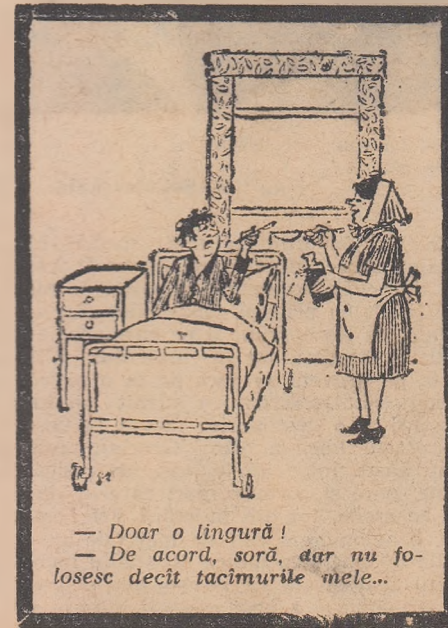
Coaptă la cuptor, strivită într-un tifon, ceapa calmează durerile provocate de un furuncul sau de abces, chiar dacă acesta este localizat în ureche. Un tampon de vată îmbibat cu zeamă proaspătă de ceapă face să dispară țiuțurile din urechi.

În afara virtuților sale medicale, ceapa vine apoi și în ajutorul... frumuseții. Sulful pe care îl conține regenerează pielea, ajută la creșterea părului, pe care îl face strălucitor. Zeama de ceapă îndepărtează petele de pe față și de pe corp.

Pentru a profita de pe urma tuturor însușirilor sale, ceapa trebuie consumată crudă. Întrucît gătită pierde o parte din vitamine.

Se crede pe nedrept că ceapa ar fi indigestă. În realitate ea facilitează activitatea stomacului și a intestinelor intensificînd secreția sucurilor gastrice.

Pentru a nu mirosi a ceapă, să mîncăm puțin miez de piine, o frunză de țelină sau să ronțăm cîteva boabe de cafea. Să ne clătim cu apă în care am pus cîteva picături de apă de gură, dar să nu ne lipsim de acest remediu simplu și ieftin.

— Doar o lingură!
— De acord, soră, dar nu folosesc decît tacîmurile mele...

VOLTA SUPERIOARĂ

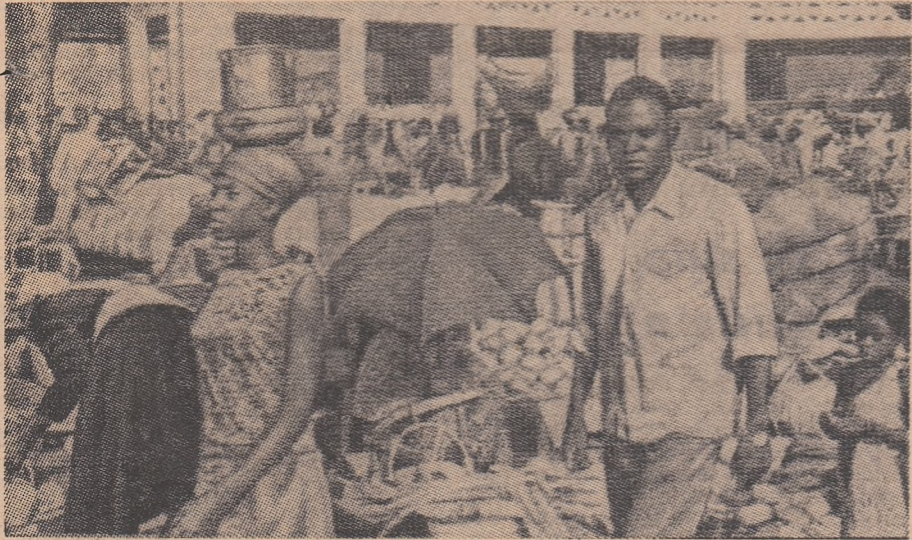
Problemele unui stat tânăr

Volta Superioară (274.122 km²) are un teritoriu egal cu jumătate din acela al Franței. Nouăzeci și cinci la sută din cele cinci milioane de locuitori se îndeltnesc cu agricultura, care are încă în mare măsură un caracter natural.

Dar solul este arid, căci timp de opt luni pe an nu cade o picătură de ploaie. Țara nu are ieșire la mare, subsolul e puțin explorat încă, rezervele energetice sînt foarte mici. Încît nu e de mirare că venitul anual pe cap de locuitor abia ajunge la 50 de dolari și că în fiecare an aproape cinci sute de mii de locuitori pleacă să lucreze în țările

apă a pășunilor. Criza de apă este însă un obstacol puternic în calea realizării integrale a acestor măsuri.

Țara duce lipsă de apă nu pentru că precipitațiile sînt puține, ci pentru că toate cad o dată, într-un răstimp scurt. În cele trei-patru luni cît plouă, o serie de culturi agricole nu izbutesc să crească și să se coacă, iar o dată cu venirea sezonului secetos populația rurală nu mai are ce lucra. Interesant e că numele acestei țări care suferă atât de mult din cauza secetei a fost dat de trei mari cursuri de apă: Volta Neagră, Volta Roșie și Volta Albă, dintre care

Bazarul din Bobo Dioulasso

vecine, în special în Ghana și Coasta de Fildeș, unde prin hărnicia lor se bucură de un bun renume.

Înapoierea agriculturii se explică însă nu numai prin condițiile naturale extrem de grele, ci și prin structura socială a satului, în care rămășițele relațiilor semi-feudale se împletesc cu resturi gentilice-tribale. Principalele culturi agricole sînt mîzul, sorgul, porumbul și orezul. O secetă cruntă a împiedicat în ultimii ani sporirea recoltei de mei și sorg, în schimb crește treptat cantitatea de porumb și orez — de la 37 000 tone de orez, în 1967, la 45 000 de tone în 1970.

Anotimpul secetos, care durează din păcate foarte mult, e în schimb prielnic pentru creșterea legumelor. Se cultivă ceapă, varză, roșii, salată, cartofi, din care o parte se exportă în Ghana și în Coasta de Fildeș. Alte produse de export sînt arahidele, susanul și *karite* (o plantă uleioasă, din care se extrage un unt care seamănă la gust și la miros cu cel de cacao). Dintre plantele tehnice cultivate, pe primul loc se situează bumbacul.

Dar mai bine de jumătate din exporturile Voltei Superioare provin din sectorul zootehnic. În 1970, de pildă, șeptelul număra 2,5 milioane capete de cornute mari și 3,5 milioane de oi și capre, din care au fost exportate în țările vecine peste 300.000 de animale. Guvernul ia măsuri pentru dezvoltarea creșterii animalelor: se duce o luptă susținută împotriva epizootiilor și se încearcă îmbunătățirea alimentării cu

numai una — Volta Neagră — nu seacă. Încît guvernul proiectează ca din acest riu să fie aprovizionată cu apă Ouagadougou, capitala țării. Se crede că barajul care se construiește în vecinătatea capitalei va putea satisface începînd din 1980 nevoile de apă potabilă ale orașului.

Problema-cheie a Voltei Superioare este însă mai ales aprovizionarea cu apă a populației rurale de pe trei cincimi din teritoriu. De rezolvarea ei depinde viitorul țării. După dobîndirea independenței s-au făcut multe și în această direcție. În ultimii cîțiva ani au fost forate 2 500 de fîntîni, care asigură cu apă peste un milion de locuitori de la sate.

O altă problemă foarte importantă sînt transporturile. Situată în interiorul Africii, departe de Atlantic, Volta Superioară nu are legătură cu oceanul nici prin riuri navigabile. Și totuși țara nu poate fi socotită izolată, întrucît se învecinează cu patru țări maritime și poate utiliza porturile acestora. Dar pentru o țară slab dezvoltată, acest lucru e practic foarte greu de realizat, întrucît distanța de la Ouagadougou pînă la Abidjan (capitala și oraș portuar al Coastei de Fildeș) este, pe calea ferată, de 1 147 km, iar pe șosea de 1 209 km; pînă la Accra (Ghana) 846 km, pînă la Lome (Togo) — 1 000 km, pînă la Cotonou (Dahomey) — 1 095 km. Volta Superioară se mai învecinează, de asemenea, cu Mali și Niger — țări și mai continentale. Pentru ele, Volta Superioară este un important punct de tranzit spre porturile oceanice, încît această țară ocupă un loc de seamă printre „răscrucile” din Africa Occidentală.

Singura cale ferată existentă în Volta Superioară începe la Abidjan și leagă între ele trei orașe mai mari din țară: Bobo Dioulasso, Koudougou și Ouagadougou. În momentul de față, această linie, care străbate 500 km pe teritoriul Voltei, se află în reconstrucție și va fi prelungită cu încă 350 km — pînă la Tambao. Iar în ultimul timp au fost asfalțati primii zeci de kilometri de șosea care leagă capitala cu Ghana, Togo și Dahomey. Volta Superioară a semnat recent cu Nigerul, Mali și Ghana acorduri pentru transporturile de mărfuri în tranzit pe teritoriul ei.

Circa jumătate din locuitorii țării fac parte din populația mossi, care și-a creat încă în secolul XII un stat propriu cu o ierarhie complicată. Secole de-a rîndul mossi s-au opus expansiunii musulmane, iar la sfîrșitul secolului trecut s-au împotrivit dirz colonizatorilor francezi. Francezii au izbutit să supună această populație foarte unită abia după 16 ani de la invadarea țării. Undiraogo, primul conducător al

mossilor, și-a întemeiat capitala statului său, în 1 132, la Tenkodogo, oraș care există și acum. Un nepot al lui, Urby, a fost primul care și-a luat titlul de moro-naba („șeful statului”) și de atunci deținătorii acestui titlu se bucură de o foarte mare influență și putere în țară.

Guvernul Voltei Superioare este partizanul ideii de cooperare regională. Încît, din inițiativa acestei țări a luat ființă, în 1970, o organizație interguvernamentală pentru dezvoltarea complexă a regiunii Liptako-Gurma, aflată la hotarul cu Mali și Niger. Ținutul e bogat în zăcăminte de minereuri. La Tambao (pe teritoriul Voltei Superioare) și Ansongo (Mali) a fost descoperit mangan, iar în alte zone fosfați, fier, caolin și alte minereuri.

În ultimul timp, Volta Superioară mizează pe dezvoltarea turismului, ca importantă sursă de devize. Și se pare că pe bună dreptate, întrucît bogatele tradiții folclorice, pitoreștile și originale lucrări de artizanat, peisajele frumoase, arhitectura tradițională ieșită din comun (splendide moschei în stil sudanez și fortificații rurale), exotismul faunei și florei, ceremoniile rituale, cîntecele și dansurile diverselor triburi și populații suscită un mare interes pentru turiștii străini.

(După „Za rubejom“)

INDIA

Numărul lui Prodig

De la cheiul portului Calcutta s-au desprins două șalupe. Deși vremea nu era prielnică pentru plimbări pe mare — Golful Bengal nu se liniștise încă complet după o cumplită furtună — și ambarcațiunile erau zvîrlite de coloco pe valuri, punțile erau tixite cu reporteri, funcționari, membri ai „Asociației iluzioniștilor din Calcutta” și curioșii care avuseseră norocul să capete invitații. Spectacolul se anunța a fi senzațional. Un aspirant al facultății de psihologie aplicată a universității din oraș, pe nume Prodig, se pregătea să repete fantasticul număr al marelui prestidigitator Goodiny și anume să iasă dintr-o ladă încuiată, zvîrlită în

Înainte de a cobori în mare

mare. După moartea, în 1926, a celebrului iluzionist, nimeni nu mai izbutise această performanță.

Măiestria lui Harry Goodiny — pe adevăratul nume Erich Weiss — era atât de mare, iar faima atât de zgomoasă, încît în vremea lui în limbajul americanilor apăruese verbul „goodinize”, ceea ce însemna „priceperea de a ieși dintr-o situație grea”.

Numerele lui Goodiny erau într-ade-

Fără cuvinte

văr de efect. El deschidea ușor un seif cu cifru secret, care fusese închis chiar de spectatori; se elibera într-o clipă din cătușe și lanțuri și dintr-o cămașă de forță. Putea, de asemenea, să iasă dintr-un sac bine cusut și dintr-o ladă încuiată. În 1903, la Londra, în prezența a mii de spectatori, lui Goodiny i s-au pus cătușe, a fost vîrît într-un sac cusut la gură și zvîrlit în Tamisa. Curînd, însă, el s-a ivit la suprafață ținînd cătușele deasupra capului. Mai tîrziu Goodiny a înlocuit sacul cu o ladă ferecată din care se elibera la fel de repede. Ba a izbutit chiar să iasă dintr-o celulă de închisoare unde fusese vîrît după o percheziție minuțioasă pentru ca să nu aibă asupra lui vreun șperaciu.

În linii mari, experții în iluzionism care-l urmăriseră atent și cu oarecare invidie pe Goodiny au izbutit să-i dezlege misterul. Ei au stabilit că iluzionistul cunoștea bine construcția celor mai diverse lacăte și închizători și posedea o colecție de șperacle miniaturale pe care le ascundea ingenios pe trup; în al doilea rînd, Goodiny izbutise, printr-un antrenament special, să facă tot sau aproape tot ce dorea cu corpul lui. Celebrul iluzionist și-a destăinuit toate secretele într-un testament care se află la un birou de notariat din New York și urmează să fie deschis la 6 aprilie 1974, cînd se vor împlini 100 de ani de la nașterea lui.

În cazul nostru se pune însă întrebarea dacă aspirantul Prodig izbutise cu adevărat să ghicească cea mai mare taină a lui Goodiny?

La un moment dat șalupele au oprit motorul și au aruncat ancora. Pe puntea uneia dintre ele s-a ivit un tânăr cîrn în haine aurite și turban de mătase. În urma lui era dusă o ladă de 1,50 m construită din scinduri groase, cu colțurile consolidate cu metal și încercuită cu două benzi de oțel.

Deși sfătuit să-și amîne experiența pe o vreme mai bună, Prodig a ridicat capacul lăzii și i-a pofțit pe amatori s-o cerceteze pe dinăuntru. Timp de o jumătate de oră, vreo zece ziaristi și membri ai „Asociației iluzioniștilor din Calcutta” au încercat să găsească un cit de mic dispozitiv secret care să-l ajute pe Prodig în numărul său. Au răsturnat lada, i-au ciocănit pereții, au încercat să-i desprindă benzile metalice. Dar lada era foarte solidă. Nici cercetarea sacului din foaie de cort în care urma să se vîre iluzionistul n-a vădit nici o fisură.

Apoi, după ce toată lumea se încredințase că numărul avea să se desfășoare corect, Prodig a făcut cîțiva pași înainte, și-a scos costumul aurit, rămînd în chiloți de baie, și-a ridicat mîinile, s-a rotit ca să arate că n-a vea nici un șperaciu ascuns și s-a vîrît în sac. Apoi capacul lăzii a fost trîntit cu putere și atît el cît și pereții laterali ai cutiei au fost ferecați cu încă cinci lacăte solide aduse de spectatori. După care o macara a apucat lada și a coborît-o în Golful Bengal.

A trecut jumătate de minut. Un minut. Un minut și jumătate și, deodată, liniștea a fost sfîșiată de un strigăt triumfător: „Uite-l!” Și, într-adevăr, la suprafața apei se ivi capul lui Prodig. Aspirantul de la facultatea de psihologie aplicată izbutise să repete trucul celebrului Goodiny, complicîndu-l însă, căci el ieșise dintr-un sac de foaie de cort vîrît în lada ferecată.

În timp ce Prodig urca la bordul șalupei, macaraua scotea din apă lada care ar fi putut să-i fie sicriu. Lacătele erau neclintite la locul lor. Cinci spectatori le-au descuiat cu șperacle lor și... surpriză: sacul nu avea nici o deschizătură. Încît fericitul Prodig i s-a înmînat chiar acolo, pe puntea șalupei, un premiu al „Asociației iluzioniștilor din Calcutta”: o cupă mare de argint.

S. Mitin

globe
globul globul
globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul

MICA ENCICLOPEDI

De cînd

batem la mașină

În 1973 se împlinesc 100 de ani de la inventarea mașinii de scris. Așadar a trecut un secol de cînd în orașul Ilion din S.U.A. (statul New-York) o fabrică de armament a pus în circulație primul lot (1000 de bucăți) de mașini de scris marca „Remington”, după numele fabricantului.

Prospectele și anunțurile publicitare inserate în ziare afirmă: „Cine aruncă chiar numai o privire asupra noii noastre invenții, cine încearcă să scrie fie și un singur minut la mașina de scris se convinge numaidecît de avantajele pe care le prezintă în comparație cu scrisul de mînă. Lizibilitate, viteză, ușurință în folosire, eficiență economică”.

Mulți salutau noua invenție, alții o denigrău însă: „Nu există o mai mare istovire pentru mîini, ochi, coloana vertebrală” — afirmău ei. De altfel, cu șase ani înainte această „idee sterilă” fusese un prilej de amuzament și pentru profesorii Institutului politehnic din Viena. Împăratul Austro-Ungariei, Franz Joseph I, le ceruse să-și dea avizul despre invenția unui anume Peter Mitterhofer, care confecționase modelul unei mașini de scris. Și profesorii proclamară:

„Excludem orice valoare și posibilitate de utilizare practică a modelului domnului Mitterhofer. Deprinderea unei viteze medii de lucru ai cere o muncă imensă și exerciții permanente. Și chiar dacă am admite că cineva va izbuti să atingă o viteză mare, niciodată această viteză nu o va ajunge pe aceea a scrisului de mînă”.

Ce se știe astăzi despre Mitterhofer? Mai întîi că s-a născut lângă Murano,

în fostul stat austro-ungar. Tatai lui avea o mică fabrică de cherestea în care lucra și băiatul. Acesta construia cu plăcere diferite instrumente muzicale și învăța singur să cînte la ele.

Cînd a împlinit 27 de ani, Mitterhofer a cunoscut un avocat, pe nume Ravizza. Acesta avea un hobby: construcția de mașini de scris. Începuse să lucreze la primul model în 1836 și-l terminase peste... douăzeci de ani!

Ravizza a confecționat 16 modele pînă cînd s-a hotărît să-l arate pe cel mai reușit. Cel dintîi om căruia i l-a arătat a fost prietenul său, Mitterhofer. Ravizza își numea invenția „pian de scris”...

Cu un secol și jumătate mai devreme decît Ravizza, în 1714, englezul Henry Mill primise un brevet pentru ideea mașinii de scris, dar numai pe baza unei schițe.

Germanul Friedrich Knaus, născut la Stuttgart în 1724, nu cunoștea lucrările englezului Mill, cînd, în 1757, a fost numit mecanic la Curtea de la Viena unde a construit și el o „mașină de scris”, care n-a avut însă succes.

Infructuoase au fost și încercările similare ale scandinavului Malling-Hansen (în 1860) și ale predecesorilor săi: fizicianul englez Witston (în 1851) și tipograful francez Xavier Proège (în 1833). Oricum, ideea mașinii de scris plutea în aer în multe țări.

În 1893 un reporter l-a întregat pe Mitterhofer cine e primul constructor al mașinii de scris (aceasta era o problemă disputată a timpului). Iar Mitterhofer a răspuns:

— Americanii Carlos Gleenden și Christopher Shawles, pentru că ei au realizat ceea ce eu și prietenul meu, Ravizza, am visat doar.

Dar noi, pe cine să socotim „părin-

Hibernală

Foto: A.P.N.

tele” mașinii de scris? Pe cel care a fabricat-o în serie, pe cel care a făcut prima schiță sau pe cel care a construit primul model?

CONTROVERSĂ

Ale cui
sînt epavele?

Epavele navelor naufragiate și cîntinutul lor sînt o inepuizabilă sursă de probleme de tot soiul. În Marea Britanie, ale cărei țărmuri și estuare ascund probabil cele mai multe vestigii de acest fel, s-a iscat de aceea recent o aprigă controversă.

Ea a fost provocată de un articol publicat de revista de arheologie „Antiquity” însoțit de fotografiile epavei vasului comercial olandez „Amsterdam”, naufragiat la 26 ianuarie 1749, în cursul unei puternice furtuni, lângă localitatea Hastings din sudul Angliei. Fotografiile dovedeau că metodele mecanice erau folosite greșit de un grup de căutători de comori. Astfel, pe una din imagini, lopata tocmai frîngea cataractul vasului, prăbușit în nisip.

Cu această ocazie un specialist în domeniul a îndemnat pe arheologii, muzeii și îndosebi oficialitățile britanice să ia măsuri mai energice de protecție a epavelor. Ca un exemplu elocvent el cita punerea în vânzare, de către galeria de artă Sotheby din Londra, în primăvara anului trecut, a unei părți din cea mai prețioasă comoară submarină descoperită pînă acum lângă Insulele Britanice. Valoarea obiectelor fusese apreciată la 100.000 de lire, iar căutătorii de comori anunțaseră cu câteva luni înainte importanțele lor descoperiri. Totuși, s-a plîns autorul articolului, nici un muzeu nu a trimis vreun specialist, desi în colecție se afla cel mai vechi octant găsit pînă acum (octantul este premergătorul sextantului) și cel puțin un tip de monedă necunoscută.

Legile britanice referitoare la epave și recuperarea lor sînt depășite. Ele cer să fie găsit urmasul legitim sau succesorul proprietarului navei. În legătură cu această prevedere autorul articolului citat a amintit, nu fără umor, că în estuarul Tamisei, într-un loc bine cunoscut, zace o epavă romană. Dacă se va constata că este vorba de un vas de război, ea va putea fi reclamată de guvernul italian cu condiția ca... acesta să fie urmasul legitim al Imperiului Roman și s-o poată dovedi. Pe baza aceleiași legi, guvernele danez, spaniol și olandez au putut revendica epave care zăcuseră cîteva secole în apele teritoriale britanice.

În ce-l privește pe „Amsterdam”, cargoul care a iscat discuția, epava lui a zăcut pe plajă 27 de luni pînă să i se găsească proprietarul legal. În acest rîstimp, multe obiecte de mare valoare arheologică s-au deteriorat sau dezagregat chiar, întrucît nu fuseseră tratate la vremea în contact cu aerul, după extragerea din mediul care le conservase. Pînă la urmă epava a fost totuși cercetată de o misiune anglo-olandeză, care a constatat că, din fericire, era încă pe trei sferturi întreagă. Mărfurile, bunurile călătorilor și echipajului au fost găsite la locul lor, așa cum fuseseră părăsite.

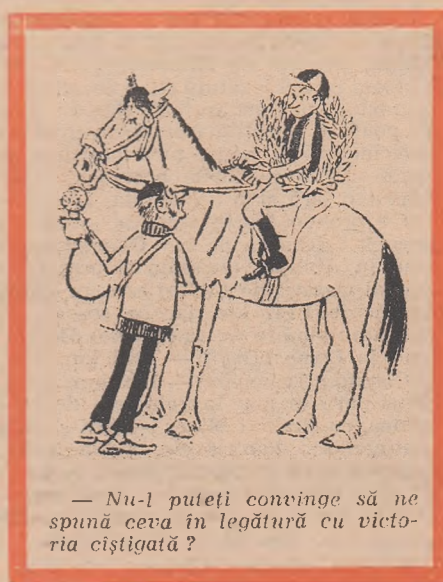
DE NECREZUT

Sus pe stîlp
cu bicicleta

Cu toții am văzut, desigur, ce repede se catără montorii pînă aproape de virful stîlpilor de lemn, grație pisicilor lor, spre a executa diverse reparații. Astăzi au mai rămas în să de tul de puțini stîlpi de lemn: ei au fost înlocuiți cu stîlpi din beton pe care, bineînțeles, muncitorii instalatori nu se mai pot cățăra cu vechile pisici, ci sînt ridicați de mașini tel scopice. Dar acestea au și unele inconveniente.

Încît inovația lui V. Gulira, lector la Institutul politehnic din Kaunas, este de un real folos pentru montori. E vorba de o bicicletă specială cu care ei pot urca și coborî foarte ușor de pe stîlpi. În afară de faptul că are un mare coeficient de siguranță, noul vehicul permite muncitorului să-l oprească pe stîlp, la orice înălțime, grație unui dispozitiv special. Încît omul poate executa reparațiile fără a coborî din ș.

Construcția o înălțimii bicicletei este cît se poate de simplă: cadrul, transmisia prin lanț, un dispozitiv de fixare pe stîlp, roți și o șa. Bicicleta pe stîlpi nu cîntărește mai mult de 30 de kilograme.

— Nu-l puteți convinge să ne spună ceva în legătură cu victoria cîștigată?

ÎN ERA MINIATURIZĂRII

Mini-ponei

E veche gluma asta, ați putea spune, privind această fotografie. La circ, copiii se amuză de multă vreme pe seama cîinilor costumați în cai. De astă dată nu-i vorba însă de un truc, ci de rezultatul unor eforturi îndelungate ale domnului Julio Cezar Falabela, proprietarul unei crescătorii de cai, nu departe de Buenos Aires. Călușii

... varia v...
ia varia varia v...
a varia varia varia v...
varia varia varia varia v...
aria varia varia varia var...
a varia varia varia varia v...
varia varia varia varia varia v...
ia varia varia varia varia va...
varia varia varia varia varia

crescuți de el sînt într-adevăr foarte micuți — cîntăresc numai 25 de kilograme și nu trec de 40 cm în înălțime. Dar cîștigurile rezultate din vinderea lor sînt invers proporționale cu mărimea lor dimensiuni. Recent administrația Disneyland-ului au cumpărat 700 de căluși miniaturali.

Aceștia se caracterizează printr-o rezistență neobișnuită. După cîteva ore de galop nu au nevoie decît de cîteva minute pentru a-și reface puterile. După părerea crescătorului lor, călu-

ții vor trăi mult mai mult decît în mod obișnuit: pînă la 40 de ani.

Din considerente comerciale senor Falabela încearcă să păstreze secretul modului de creștere a noii specii.

NOII ALCHIMIȘTI

Cum se transformă
apa în aur

Un număr de intrepizi negustori vest-germani de lapte și produse lactate s-au năpustit în ultimul timp asupra unui nou articol: apa potabilă. Ba nici chiar conducătorul revistei lor de specialitate, Juergen Buecker, n-a rămas fidel lozincii redacției „Laptele înseamnă aur” și a fost unul dintre cei dintîi care a început să scoată aur din apă. Sub marca „Skaal”, el vinde acum la preț de 65 fenigi apă daneză dintr-un izvor pe care l-a arendat pe 20 ani. În colaborare cu fabricile de lapte din Aarhus și Ebsjerg, o transportă în R.F. a Germaniei în pungi impermeabile și în sticle. Ambalajul estetic confecționat contribuie la succesul comercial al afacerii în acest domeniu.

Cîștigul ușor a atras însă și alți oameni de afaceri vest-germani. Astfel, negustorului vest-german Hans Hermann i-a venit ideea să vîndă apă obișnuită de robinet. Clienții urmează să fie convingiți de calitatea ei superioară datorită provenienței din orașul alpin Berchtesgaden. Pentru a putea concu- ra cu „apa curată din ghețarii Alpilor” sau cu „apa cristal din pădurile bavareze” el oferă această apă „numai” la preț de 30 fenigi, deși litrul de apă normală de robinet costă 0,09 fenigi.

Societatea vest-germană a consumatorilor i-a caracterizat pe negustorii de „apă chioară” drept „afaceriști imorali” care speculează teama consumatorilor de poluarea apei pentru a se îmbogăți.

CASA PRIETENIEI ROMÂNNO-SOVIETICE — BUCUREȘTI

PROGRAMUL MANIFESTĂRIILOR în perioada 26 ianuarie — 1 februarie 1973

Vineri 26 ianuarie, ora 19 : Conferința : „Anul literar sovietic 1972”. Va vorbi conf. univ. dr. Tatiana Nicolescu. Urmează filmul documentar „Ermitaj” și un film artistic.

Simbătă 27 ianuarie, ora 19 : Discuție la masa rotundă „Diversificarea bunurilor de consum”. Vor vorbi : conf. univ. ing. Buium Cotigaru, Ion Farcaș, director general în Ministerul Industriei Ușoare, Valeriu Rotaru, șeful secției tehnologice a Departamentului industriei alimentare. Discuția va fi condusă de Ion Georgescu, redactor la revista „Viața economică”. Urmează filmul documentar „Orizont științific nr. 8” și un film artistic.

Duminică 28 ianuarie, ora 10,30 : Ciclul de manifestări pentru tineret. „Antiteze : ateism-misticism”. Conferința : „Religia, originile și esența ei”. Va vorbi Octavian Chețan, redactor șef al Revistei de filosofie. Urmează filmul documentar „Dinozaurii” și un film artistic.

ora 19 : Conferința : „Limba și literatura română pe meridianele globului”. Va vorbi prof. dr. docent Boris Cazacu, membru corespondent al Academiei R. S. România. Urmează filmul documentar „Mirceștii în pastel” și un film artistic.

Marti 30 ianuarie, ora 19 : Ciclul : „Omul, legea și societatea”. În dezbatere : „Legile în viața cotidiană”. Va vorbi Romul Opre, director în Ministerul Justiției ; „Care sînt contravențiile privind încălcarea regulilor de conviețuire socială”. Va vorbi Dumitru Popescu, procuror șef al Procuraturii Municipiului București ; „Averea publică — averea noastră”. Va vorbi dr. George Antoniu. Urmează filmul documentar „Cuțitul” și un film artistic.

Miercuri 31 ianuarie, ora 19 : Ciclul : „Țările socialiste, orizont contemporan”. Conferința : „Havana — dimensiuni economice și cultural-științifice”. Va vorbi Victor Stamate, ziarist. Urmează filmul documentar „Manuela” și un film artistic.

Joi 1 februarie, ora 19 : Ciclul : „Viitorologia — știința de azi a zilei de mâine”. În dezbatere : „Viitoarele valori și valoarea viitorului”. Va vorbi dr. Henri Wajd, membru al Academiei de științe sociale și politice ; „Viziunea sistemică și cercetarea viitorului”. Va vorbi conf. univ. dr. Mihai Botez ; „Viitorul educației și educația pentru viitor”. Va vorbi dr. Fred Mahler, director adjunct al Centrului de cercetări pentru problemele tineretului. Urmează filmul documentar „In anul 2001 mașinile vor face totul singure” și un film artistic.

Poșta medicului

(Urmare din pag. 8-a)

CEAHLĂUL — Piatra Neamț : Problema ne depășește ; sfatul nostru este să solicitați Institutul de Oncologie din București.

BOLBA IULIU — Timișoara ; FĂRȘI-ROTU DUMITRU — București ; ION-ESCU SONIA — București : Chefirul, băutura de origine caucaziană, face parte dintre produsele lactate cu predominanța fermentației alcoolice. Se prepară din laptele dulce sau smântînit, cu ajutorul ciupercilor (levuri) de chefir sau al dospiturilor obținute din acestea. Fermentația chefirului se obține prin acțiunea bacteriilor lactice care produc o fermentație lactică și alcoolică. În felul acesta chefirul transformă o parte din lactoză în acid lactic și o altă parte în alcool și bioxid de carbon. Iată descris de unul din corespondenții noștri modul de preparare : la ficare 24 de ore, în special seara, buretele (ciuperca) de chefir se spală în apă curată printr-o strecurătoare de sită, după care se pune într-un borcan și peste el se varsă laptele dulce, fierț, la temperatura camerei. Laptele rezultat, numit chefir, se poate consuma fie după o zi de fermentație (chefir slab), fie după două zile de fermentație (chefir mijlociu), fie după trei zile de fermentație, cînd cantitatea de acid și alcool crește și mai mult (chefir tare). Proprietățile nutritive ale chefirului sînt extrem de valoroase, în sensul că acesta se asimilează foarte ușor, iar bioxidul de carbon excită motilitatea gastrică și intestinală, fiind deci indicat în constipațiile cronice. Alcoolul, care se află în cantități mici în chefir, pe de o parte intensifică secreția sucurilor digestive, mărind deci pofta de mîncare și grăbind procesele de digestie, iar pe de altă parte are o influență favorabilă și asupra sistemelor sanguin și nervos.

BALDIAN BERTE — București : 1) În gastrita cronică hiperacidă se recomandă o dietă de cruțare, ca în faza de acalmie a bolii ulceroase : lapte dulce și brînzeturile proaspete, paste făinoase, pîine albă, supă de legume pasate, ouă

moi, unt, untdelemn, smîntînă dulce, carne slabă fiartă sau la grătar, de vacă, pasăre și pește, fructe dulci bine coapte sau compoturi, peltete, prăjituri de casă din aluat dospit. Cură hidrominerală (Slănic, Hebe, Malnaș, Matild-Bodoc). Ca medicație : Calmogastrin sau Ul complex, în caz de dureri. 2) Mexase-Ciba, drajeuri conținînd mai mulți fermenți digestivi (pancreatină, amilază, tripsină și lipază) este un medicament corector al insuficiențelor fermentative pancreatice și un dezinfectant al căilor digestive. Se recomandă în toate tulburările și insuficiențele capacității digestive datorită vîrstei sau dietei, administrîndu-se 1-2 drajeuri de 3 ori/zi, în timpul meselor sau imediat după acestea. 3) Citiți răspunsul dat sub Bolba Iuliu — Timișoara ș.a.

T.M.A. — Arad : 1) Hipersuprarenalismul este o tulburare endocrină datorată unui exces al substanțelor de tip cortizonic secretate de cortexul suprarenal. Se exteriorizează prin față „în lună plină” și ceafă lată „de bizon”, obezitate cu depuneri grase abdominale și extremități subțiri, tulburări sexuale (amenoree la femei și impotență la bărbați), hipertensiune, pigmentări ale pielii la nivelul feței, dezvoltarea exagerată a pilozității (hipertricoză) pe trunchi, pe membre și pe față, coșuri (acnee) pe față și pe spate. 2) Pruritul scrotal complicat cu eczemă poate fi de natură nervoasă endocrină (prurit senil ?) sau provocat de factori locali, ca lipsa unei igiene locale și vestimentare. Cum nu putem ști cauza, vă sfătuim să urmați o cură de vitamină B₆, două fiole de 10 mg zilnic i.m., asociată cu Clorfenoxamin, 3 cpr./zi, Levomepromazin, 2-3 cpr./zi, Clortestosteron acetat, 2 ml/zi i.m. Local, veți aplica de 3-4 ori/zi o cremă cu corticoizi (Synalar cremă, Locacorten sau pomadă Triamcinolon) ; foarte bune rezultate dau și pulverizările cu spray Terra-cortryl. Se mai utilizează cauterizările săptămînale cu o soluție de acid trichloracetic 10-20%. 3) Cele două medicamente nu au nici un fel de efecte secundare. 4) Testolent asociat eventual cu Gonacor, Folcisteină, Naposim, 5) Mai degrabă unui dermatolog.

INTREPRINDEREA DE INDUSTRIE LOCALA Nr. 1

BRĂILA

Piața Hristo Botev, Bloc A2, Telefon 12990

Produce și livrează fără repartiție pe bază de comandă următoarele produse :

- Roabe metalice cu roată cauciucată.
- Rezervoare metalice de la 500 l la 50 000 l :
— cilindrice orizontale
— cilindrice verticale
— paralelipipedice.
- Paturi metalice tip internat
— se pot suprapune
- Dulapuri metalice pentru haine, acte și scule.
- Mașini de gătit tip 12 A .
- Mașini de gătit tip 14 L.
- Burlane negre.
- Coturi drepte.
- Cuptoare țărănești.
- Jgheaburi, burlane și coturi zincate.
- Transparente din fire cord.

Vizitați noul magazin „HERMES”

Deschis recent de Centrala de producție, prestări, aprovizionare și transporturi a Centrocoop — în București, str. Episcopiei nr.2, colț cu str. N. Exarcu nr. 1.

Noul magazin este deschis zilnic între orele 11 și 19 și vă oferă o gamă largă de articole autentice de artizanat din ramurile : lemn, ceramică, fier forjat, sticlă metalizată, cojoace — pieptare, căciuli din blană, cusături și țesături românești, covoare și altele.

Grăbiți-vă să-l vizitați și să v-alegeți articolele necesare decorării căminelor dv.

I.S. „TEXTILA”

• GALAȚI •

B-DUL REPUBLICII Nr.158 TEL.12187-12188

PRODUCE :

Țesături din bumbac și celofibră, imprimate, uni, în desene și culori moderne și variate

GALLUS

VOPSEȘTE ȚESĂTURI
DIN MĂTASE, BUMBAC,
LÎNĂ, ROCHII,
HAINE,
BLUZE

1 NEGRU

15 VIOLET

6 VERDE OLIV

18 GRI TOP

3 BLEU VERT

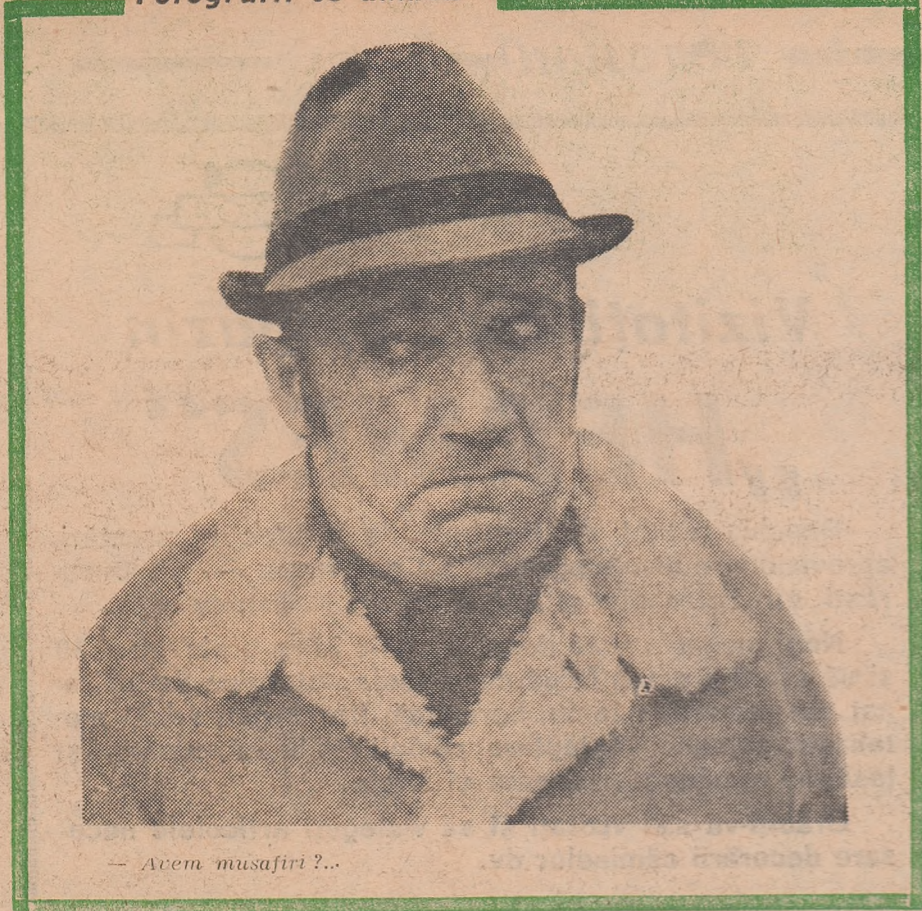
23 CARMIN

ȘI ÎN
ORICE
ALTE CULORI
ȘI NUANȚE

Respectați modul de întrebuințare indicat pe fiecare plic „GALLUS”

● Consultați tablele de culori „GALLUS” ●

— Avem musafiri?..

A doua iubire

Intr-o după amiaza m-am dus la cinema și am văzut un film italianesc. Dar când m-am întors acasă și m-am uitat la soția mea, am simțit că mă trec fiori reci. „Da, nu-i ca Sophia Loren, am conchis dezamăgit. Cum am putut trăi alțiștia ani lângă ea? Și cum de n-am observat pînă acum ce mult se deosebesse între ele: nevastă-mea e micuță, grasă și unde mai pui că are și urechile clapăușe.”

— Iar ai uitat să cumperi cartofi? mi-a strigat.

— Ehe! dacă ai fi ca Sophia Loren! i-am răspuns eu.

— Mi se pare că iar ai început să te plimbi cu Tania de la etajul II, mi-a șuierat soția.

— Ei, asta-i! i-am răspuns eu plătisit. Am fost la cinema.

— Cu Tania, nu?

„Ce să fac, ce să fac? imi tot spuneam disperat. E clar, trebuie să divorțez. Nu mai pot să stau cu ea, mie

imposibil. Altfel, e o femeie bună, gospodină, avem și un copil...”

Toată seara am fost apăsător de aceste gânduri negre. Intr-un târziu, m-am culcat și am adormit, fericit că pot să scap de ele.

A doua zi, când m-am întors acasă de la serviciu, soția m-a primit cu o privire de gheață, m-a cercetat lung, cu niște priviri disprețuitoare, iar când ne-am așezat la masă și-a dat scaunul cât mai departe de mine.

— Nu-mi plac chiftelele astea! am observat eu.

— Ei, dacă ai fi ca Marcello Mastroianni! mi-a răspuns dînsa.

— Ce și tu ai fost la cinema? Bineînțeles că nu sînt ca el, dacă toată ziua muncesc la birou, iar noaptea construiesc în curte magazia.

— Încearcă măcar să te bărbieresti, m-a sfătuit soția.

— N-am pentru ce să mă bărbieresc, doar nu sînt vedetă de cinema!

Apoi am simțit cum valul de tristețe

și amărăciune care o cuprinsese pe soția mea s-a rostogolit și m-a cuprins și pe mine.

„Nu mă mai despart de ea, mi-am spus în gînd. Ei și, ce dacă nu-i ca Sophia Loren: la urma-urmei mei eu nu sînt Marcello Mastroianni!”

A doua zi am simțit că ne iubim ca-n prima zi.

Dar la cinema nu mai mergem.

Stimulentul

Tocmai cînd ieșeam din birou, venea spre mine Piskunov, cu brațele larg desfăcute.

M-a prins, mi-am zis în sinea mea cu ciudă.

Pentru că începuse să mă plătisească cu aventurile lui amoroase.

Dar, în definitiv, m-am consolată. Am 120 de ruble pe lună, 4 ruble pe zi. Deci, pentru discuția cu Piskunov aș primi 50 de copeici.

Apoi am distigat 10 copeici pentru discuția cu Irinka, 75 pentru că l-am consolată pe Pastuhov, 15 pentru declarația de dragoste pe care i-am făcut-o Liudmila.

După toate astea am lucrat de 30 de copeici. Apoi s-a apropiat din nou Liudmila și am lămurit de 5 copeici relațiile dintre noi.

În sfîrșit ziua de muncă s-a terminat. Eram de acum în strălucire cînd am zărit-o pe Liudmila care venea spre mine. Am intrat repede într-un magazin, să nu mă vadă.

Ce, eram fraier să vorbesc cu ea pe gratis?

L. Korsunski

Perpetuum mobile

Trîie telefonul.

- Alo?
- La telefon Vanea
- Care Vanea?
- Fratele lui Serghei.
- Care Serghei?
- Băiatul Liudmilei.
- Care Liudmila?
- Soacra lui Kolea.
- Care Kolea?
- Ginerelul lui Vladimir.
- Care Vladimir?
- Socrușii Irinei.
- Care Irina?
- Verișoara lui Boris.
- A, salut, cu ce vă pot fi de folos?
- Peta nu e cumva la dumneavoastră?
- Care Peta?
- Unchiul lui Vasea.
- Care Vasea?
- Cumnatul lui Grișa.
- Care Grișa?
- Fiul vitreg al lui Sașa.

- Care Sașa?
- Prietenul lui Andrei.
- A! Nu, n-a trecut încă astăzi pe la noi.
- Dacă vine, fiți bun și spuneți-i că l-a căutat Stiopa.
- Care Stiopa?

(După „Izvestia“)

Frumusețea sportului

Zburam pe pistă ca fulgerul. Eram în frunte. Deodată aud:

— Stai puțin, Kolea. Am o vorbă cu tine...

Am încetinit viteza, m-am uitat în urmă și l-am văzut pe Peta Skvortov. El mă strigase.

— Zii, îi spun eu. Te ascult.

— Tu ai apartament?

— Am, îi spun. Trei camere, la etajul doi, cu balcon.

— Vezi? Eu locuiesc la comun, la etajul cinci.

— N-ai avut noroc...

— Exact. Dar poate că am de acum încolo. Directorul mi-a promis: „Dacă sosești primul la finis, primul te pun pe lista de repartizare a locuințelor. Sosești al doilea — al doilea te pun. Și așa mai departe...”

— Nu-i nimic, Peta, îi spun, și al doilea e bine, oricum față de al treilea...

— Tie îți convine să vorbești, ai trei camere, balcon și loggie. Dar dacă judecăm tovarășește...

— Bine. Și i-am dat voie s-o ia înainte. Dar imediat am auzit din nou:

— Kolea! Așteaptă-mă!

— Ce-i, Vitea, vrei apartament?

— Nu. La noi la institut s-a anunțat o temă nouă. În șase luni poți să trîiești o lucrare de doctorat de toată frumusețea pe tema asta...

— Da, și în funcție de locul pe care îl ocupi au să-ți dea sau nu tema.

— Exact, bătrîne. Imi place că judeci tovarășește...

— Dă-i drumul, îi spun, n-am nici o grabă.

Am alergat puțin și din nou am auzit în urmă:

— Tovarășe Petrov!

— Ei?

— Așteptați...

„În fond, mi-a trecut prin mîntre, al treilea sau al patrulea tot unu-i”.

— Ce capeți pentru locul trei? — l-am întrebat direct.

— Un 5 la economie.

— Ei, atunci noroc și baftă, studențule!

Și i-am dat voie s-o ia înainte și, mai departe, am luat-o la pas. De ce să mă grăbesc? Institutul l-am absolvit, doctoratul mi l-am dat, am apartament cu trei camere. Și eu balcon.

Lev Riabeikov

O meserie grea

Telefonul de pe masa directorului unei întreprinderi a sunat prelung. În același timp s-a aprins un becuțel roșu care a început să clipească des. Directorul a ieșit repede în anticameră.

— Da, Zenaida Nikolaevna, ce doriți?!

— Prokopi Spiridonovici, e unspre-

zece și nu mi-ați adus încă ceaiul. Dar, vă rog, cu multă lămie.

— Ce să fac, stau și eu ca tot omul la televizor.

zece și nu mi-ați adus încă ceaiul. Dar, vă rog, cu multă lămie.

— Vai, Zenaida Nikolaevna. Vă rog să mă iertați! M-am luat cu treaba și am uitat. O clipă numai și vi-l aduc!

Și directorul a dat într-un suflut fuga la bufet să ia o ceașcă cu ceai.

— Sinceră să fiu, mie imi place aici, la dumneavoastră, i-a mărturisit secretara, sorbind o înghițitură de ceai. Mobila e frumoasă, comodă, cu fotolii adinci și moi. Nu trage de la fereastră. Numai că imi dați cam mult de lucru, încît cînd plec acasă sînt obosită; or, eu nu am voie să fac eforturi.

— Se poate, Zenaida Nikolaevna! a exclamat directorul. De ce vorbiți așa? Dar săptămîna trecută ați bătut numai cinci scrisori și un referat. Deci cite două pagini pe zi. Mai vreți puțin ceai?

— Nu, mulțumesc. A fost bun; tare și dulce, cum imi place mie. Acum, însă, aș dori să mă odihnesc puțin, i-a comunicat secretara și a scos de sub birou o pernă.

Încît directorul a ieșit din încăperea în virful picioarelor, a mutat cheia de transfer a telefonului, ca să sune la el în birou și apoi și-a șters cu bătă fruntea nădușită. Stătea și se gîndea: „Ce mă fac dacă pleacă și dactilografa asta? Aș fi silit să desființez postul...”

Igor Iaroslavțev

— Cactusul ăsta imi amintește de cineva...

Desen de A. Orlov